

ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17
เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ :
กรณีศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา

KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING OF ACCOUNTANTS IN
PUBLIC SECTOR ACCOUNTING STANDARD 17 (PROPERTY,
PLANT AND EQUIPMENT FOR PUBLIC ENTITIES): A CASE
STUDY OF PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA DISTRICT

นิศาชล พรหมสาขา ณ สกลนคร

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17
เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ :
กรณีศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา

นิศาชล พรหมสาขา ณ สกลนคร

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ
ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ :
กรณีศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา

Knowledge and Understanding of Accountants in Public Sector
Accounting Standard 17 (Property, Plant and Equipment for
Public Entities): A Case Study of Phra Nakhon Si Ayutthaya District

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวนิสาชล พรหมสาขา ณ สกลนคร

วิชาเอก

การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยมงคล ผลแก้ว, Ph.D.

ปีการศึกษา

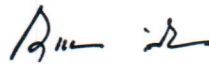
2560

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

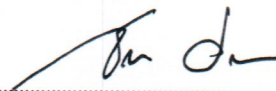
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์พนารัตน์ ปานมณี, Ph.D.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุสุมา คำพิทักษ์, ปร.ด.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยมงคล ผลแก้ว, Ph.D.)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นัตรพี ชัยมงคล, ปร.ด.)

วันที่ 5 เดือน เมษายน พ.ศ. 2561

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ : กรณีศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวนิสาชล พรหมสาขา ณ สกลนคร
วิชาเอก	การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยมงคล ผลแก้ว, Ph.D.
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จำนวน 152 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้การทดสอบไคสแควร์และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับมาก รองลงมาด้านการรับรู้รายการด้านการวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ ด้านการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ และด้านการตัดรายการอยู่ในระดับปานกลาง และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า (1) นักบัญชีที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี ระดับตำแหน่งงาน จำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (2) ปัจจัยสภาพแวดล้อมโดยรวม มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 อยู่ในระดับน้อยและมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการสนับสนุนหรือพัฒนาความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในหน่วยงานให้สามารถประยุกต์มาตรฐานการบัญชีภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

Independent Study Title	Knowledge and Understanding of Accountants in Public Sector Accounting Standard 17 (Property, Plant and Equipment for Public Entities): A Case Study of Phra Nakhon Si Ayutthaya District
Name-Surname	Miss Nisachon Phromsakha Na Skonnasakhon
Major Subject	Accounting
Independent Study Advisor	Assistant Professor Chaimongkon Pholkeo, Ph.D.
Academic Year	2017

ABSTRACT

This independent study aimed to explore the level of knowledge and understanding of accountants in Public Sector Accounting Standard 17: Property, Plant and Equipment.

The research sample consisted of 152 accountants of governmental entities in Phra Nakhon Si Ayutthaya District. The research instrument used for collecting data was questionnaires. The data were analyzed using frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Chi-Square test, and multiple correlation analysis.

The study revealed that most of the respondents had the moderate level of overall knowledge and understanding in Public Sector Accounting Standard 17: Property, Plant and Equipment. Considering each aspect, it was found that the level of knowledge and understanding in information disclosure aspect was at the high level while the level of knowledge and understanding in the recognition, the measurement at recognition, the measurement after the recognition, and the derecognition aspects were at the moderate level. The hypothesis testing showed that (1) the different level of education, the working experience in accounting, the position, and the frequency of attending seminar in property, plant and equipment significantly affected the level of knowledge and understanding of accountants. (2) The environment factor had a low positive relationship with the level of knowledge and understanding in Public Sector Accounting Standard 17: Property, Plant, and Equipment at the significance level of .05. The finding could be used by the administrators in supporting or improving the accountants' knowledge and understanding to apply the public accounting standard more effectively.

Keywords: knowledge and understanding, Public Sector Accounting Standard, property, plant and equipment

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สามารถสำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยมงคล ผลแก้ว กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ความรู้แนะนำให้คำปรึกษา ตรวจสอบ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ปานมณี ประธานกรรมการสอบในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา คำพิทักษ์ ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางด้านสถิติและเป็นกรรมการในการสอบครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ชโล หนูอินทร์ ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางข้อคิดเห็นต่าง ๆ และยังกรุณาเสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในครั้งนี้ พร้อมให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ปัทมา ตรีมงคล ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำเรื่องการหาค่า SPSS ด้านสถิติ และยังกรุณาเสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวดี สุชีชีพ มอสลี ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิ่งกาญจน์ มูลเมือง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรัชย์ เอ็มอักษร ที่สละเวลาให้ข้อมูลและคณาจารย์ทุกท่านของคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้เพิ่มเติมให้แก่ผู้ศึกษา

ผู้ศึกษาขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาให้ข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามถือเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ สำเร็จ ลุล่วงได้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดาและครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโททุกท่าน และเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโทที่ทำให้การส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ผู้ศึกษาหวังว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะมีประโยชน์ไม่มากนักน้อยและหากมีข้อผิดพลาดประการใดปรากฏในรายงานฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออภัยและน้อมรับไว้ ณ โอกาสนี้

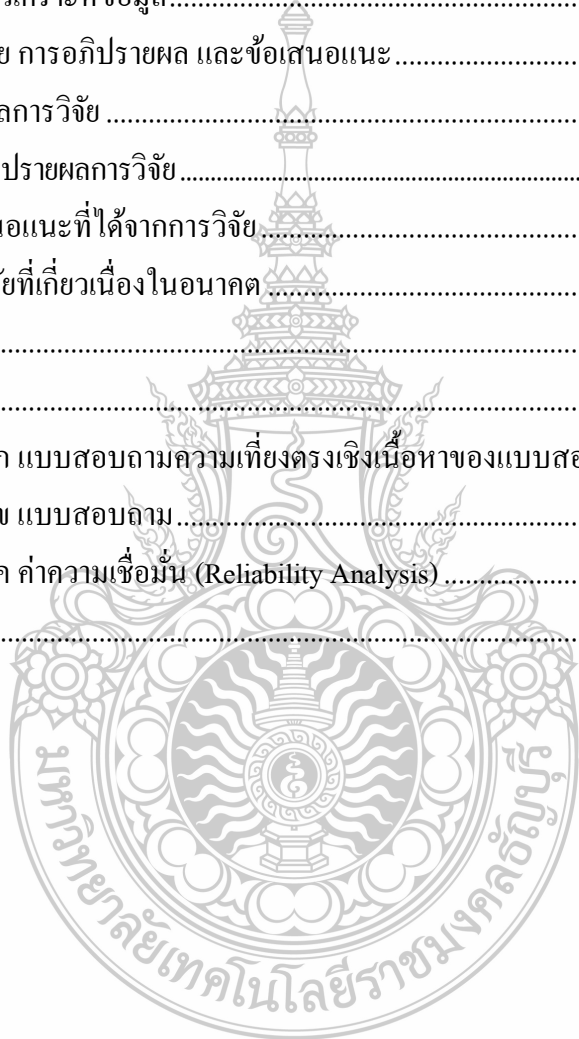
นิสาชล พรหมสาขา ณ สกลนคร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	11
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	11
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	13
1.3 สมมติฐานการวิจัย	14
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	15
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	15
1.6 คำจำกัดความในการวิจัย.....	16
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	18
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
2.1 ความสำคัญของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ	19
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ.....	28
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีปัจจัยสภาพแวดล้อม.....	33
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์	57
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
5.1 สรุปผลการวิจัย	78
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย	81
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	84
5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต	85
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	91
ภาคผนวก ก แบบสอบถามความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม	92
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	102
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่น (Reliability Analysis)	110
ประวัติผู้เขียน	113

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	สรุปความแตกต่างระหว่างหลักการนโยบายบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 กับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	26
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามเพศ	58
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามอายุ	59
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	60
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านบัญชี	61
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน.....	62
ตารางที่ 4.6	แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามจำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม ความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	63
ตารางที่ 4.7	แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามจำนวนหัวหน้าบัญชี และนักบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชีในหน่วยงาน	64
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย สภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน	65
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย สภาพแวดล้อมด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดเรียน.....	66
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี.....	67
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยสภาพแวดล้อมโดยรวมทุกด้าน	67
ตารางที่ 4.12	แสดงร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับ มาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการรับรู้รายการ	68
ตารางที่ 4.13	แสดงร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการวัดมูลค่า เมื่อรับรู้รายการ	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.14	แสดงร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการวัดมูลค่า ภายหลังการรับรู้รายการ	70
ตารางที่ 4.15	แสดงร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการตัดรายการ.....	71
ตารางที่ 4.16	แสดงร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการเปิดเผยข้อมูล	72
ตารางที่ 4.17	แสดงร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยรวมทุกด้าน	73
ตารางที่ 4.18	แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจจำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน ด้านระดับการศึกษา.....	74
ตารางที่ 4.19	แสดงการเปรียบเทียบความความรู้ความเข้าใจจำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน ด้านประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี	74
ตารางที่ 4.20	แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจจำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน ด้านระดับตำแหน่งงาน	75
ตารางที่ 4.21	แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจจำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน ด้านการอบรมความเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	76
ตารางที่ 4.22	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมและความรู้ความเข้าใจ ของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์.....	77

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	16
ภาพที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามเพศ	58
ภาพที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามอายุ	59
ภาพที่ 4.3 แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา.....	60
ภาพที่ 4.4 แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี... ..	61
ภาพที่ 4.5 แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน	62
ภาพที่ 4.6 แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามจำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม ความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเกี่ยวกับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	63
ภาพที่ 4.7 แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามจำนวนหัวหน้าบัญชี และนักบัญชี/ เจ้าหน้าที่บัญชีในหน่วยงาน	64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้นโยบายการปฏิรูประบบราชการ รัฐบาลได้ดำเนินการตามแผนการปฏิรูประบบการบริหารภาครัฐ โดยการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารไปสู่ระบบบริหารภาครัฐแนวใหม่ที่มุ่งเน้นผลงานและผลลัพธ์แทนการควบคุมปัจจัยนำเข้า หน่วยงานต่างๆ จำเป็นต้องมีข้อมูลทางบัญชีที่สมบูรณ์เพียงพอต่อการวิเคราะห์ฐานะการเงินและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนตัดสินใจ และการควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงการคลังได้ออกประกาศเกี่ยวกับการปฏิบัติทางบัญชีภาครัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐระหว่างประเทศและมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งจะช่วยตอบสนองยุทธศาสตร์การกำกับดูแลด้านการเงินภาครัฐในเชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแสดงข้อมูลรายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐที่ถูกต้องน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์เปรียบเทียบทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน นำไปสู่การบริหารจัดการด้านการคลังได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานและมีมูลค่าสูง เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างการลงทุนของหน่วยงานต่าง ๆ จะพบว่าการลงทุนในสินทรัพย์ดังกล่าว มีสัดส่วนและมูลค่าค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวมทั้งหมด ตัวอย่างกรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ มียอดคงเหลือบัญชีสินทรัพย์ในรายงานการเงิน ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2560 แสดงยอดสินทรัพย์รวมทั้งหมด 4,532,015,511.83 บาท โดยแยกเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนจำนวน 731,757,937.73 บาท และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 3,800,257,574.10 บาท มีรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ทั้งหมด 3,439,715,775.68 บาท เมื่อเปรียบสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 75.90 (สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, 2560) การประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยกระทรวงการคลังนับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 ส่งผลกระทบโดยตรงต่อหลักการและนโยบายบัญชีของหน่วยงานภาครัฐหลายประการ เนื่องจากแนวปฏิบัติในอดีตแตกต่างจากมาตรฐานดังกล่าว เช่น การรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น ผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐจะต้องเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ในการศึกษาทำความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐดังกล่าว ในการปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นมีประสิทธิภาพและมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ความรู้ หมายถึง สาระ ข้อมูล แนวคิด หลักการ ที่บุคคลรวบรวมได้จากประสบการณ์ ในวิถีชีวิตความรู้เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคมและเทคโนโลยีบุคคลเรียนรู้จากประสบการณ์ การศึกษาอบรม การรับถ่ายทอดทางวัฒนธรรม การรับรู้ การคิดและการฝึกปฏิบัติ จนสามารถสรุปสาระความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและการจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการพัฒนาความรู้ของบุคคลและองค์กรเพื่อสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพโดยการรวมกลุ่มกัน กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของสมาชิกผสมผสานกับความรู้จากแหล่งข้อมูลทั่วไป มีการกำหนดเป้าหมาย วิธีการปฏิบัติ การทดลอง การตรวจสอบ การสังเคราะห์และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ การร่วมกระบวนการจัดการความรู้ช่วยให้ตระหนักคุณค่าและความสามารถที่เป็นความรู้ฝังลึกอยู่ในตน ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีคิดและการปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จในระดับองค์กร กระบวนการจัดการความรู้เน้นการเรียนรู้เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกัน สมาชิกขององค์กรต่างเสริมพลังกัน ทำให้องค์กรมีความเข้มแข็งและผลงานก้าวหน้า สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2560)

ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ความจำให้กว้างออกไป จากเดิมอย่างสมเหตุสมผล มีความสามารถในการแปลความหมาย การสรุป หรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่องที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐนั้น เกิดจากการศึกษาค้นหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ การเข้ารับฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและการได้สนับสนุนจากองค์กร ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่พัฒนาความรู้เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้อาสา และสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมถึงการส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถสร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามพระราชกฤษฎีกานี้ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2560)

แม้ว่าจะมีโครงการวิจัยที่ศึกษาความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (เช่น สราวุธ มุนเณียม, 2550; วาสนา อินทร์ชัย, 2551; อาภาศรี ตรีสกุลจันทนา, 2551; เจษฎาพร วุฒิประเสริฐ, 2552; ธิดา เจริญสุขพลอยผล, 2553; จรินทร์ ปัญจมทุม, 2553; จารุกัญญา ทองชมพู, 2553; นางเยาว์ บุญอริน, 2554; นิสานาถ โตจินดา, 2554; สุวรรณิ รุ่งจตุรงค์, 2555; จริยาพร

ไชยวงศ์, 2556; สุชาดา วุฒิปัญญารัตนกุล, 2556; ทศนีย์ นันตะภาพ, 2556; ณัฐชัชธร อุทัยวงศ์ศักดิ์, 2559) ซึ่งการศึกษาส่วนใหญ่เน้นความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีและศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 ของกลุ่มบริษัทและการศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และประเด็นปัญหาที่ศึกษา ได้แก่ การรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ ค่าเสื่อมราคา การตัดรายการ และด้านการเปิดเผยข้อมูล และจากการทบทวนวรรณกรรม ผู้ศึกษายังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในหน่วยงานภาครัฐอย่างชัดเจน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐมีลักษณะที่แตกต่างจากบริษัทเอกชนทั่วไป เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีได้จัดตั้งขึ้นเพื่อแสวงหาผลกำไรเป็นหลักเช่นบริษัทเอกชนทั่วไปและจากข้อเสนอแนะของนิศานาด โดจินดา (2554) และจริยาพร ไชยวงศ์ (2556) กล่าวว่าควรมีการศึกษาวิเคราะห์ด้านการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีที่มีหน้าที่โดยตรงในการจัดทำบัญชีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งในอดีตกระทรวงการคลังได้ออกหลักการและนโยบายบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ปี 2546 ซึ่งถูกใช้มาเป็นเวลา 14 ปี และในปี 2559 ได้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐระหว่างประเทศ ซึ่งมีประเด็นที่แตกต่างนำไปสู่การศึกษาการวิจัยเชิงปริมาณจะมีข้อดี คือ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาคำตอบ กำหนดขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจน สามารถหาคำตอบได้และการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถพิสูจน์ได้ ซึ่งในห้วงความรู้ที่สามารถอธิบายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้ผู้ศึกษาสนใจในการทำวิจัยครั้งนี้

การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีภาครัฐว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อความรู้และความเข้าใจ โดยคำถามในการวิจัยครั้งนี้ คือนักบัญชีของหน่วยงานภาครัฐมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐมากน้อยเพียงใด อะไรคือประเด็นปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และจะมีแนวทางในการเตรียมความพร้อมการประยุกต์ใช้มาตรฐานดังกล่าวในการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ภาครัฐได้อย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชี ด้านระดับการศึกษา ด้านประสบการณ์ทำงาน ด้านบัญชี ด้านระดับตำแหน่งงานและด้านการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับนักบัญชีภาครัฐและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านระดับการศึกษาแตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3.2 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีแตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3.3 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านระดับตำแหน่งงานแตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3.4 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3.5 ปัจจัยสภาพแวดล้อมในด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีที่มีผลต่อมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาอำเภอพระนครศรีอยุธยา

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร คือ หัวหน้าบัญชีและนักบัญชีหรือผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จำนวน 82 แห่ง

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยาหน่วยงานภาครัฐ

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ปีการศึกษา 2560

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีที่มีผลต่อมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาจำแนกเป็นดังนี้

1.5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.5.1.1 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชี ได้แก่ ด้านระดับการศึกษา ด้านประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี ด้านระดับตำแหน่งงานและด้านการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

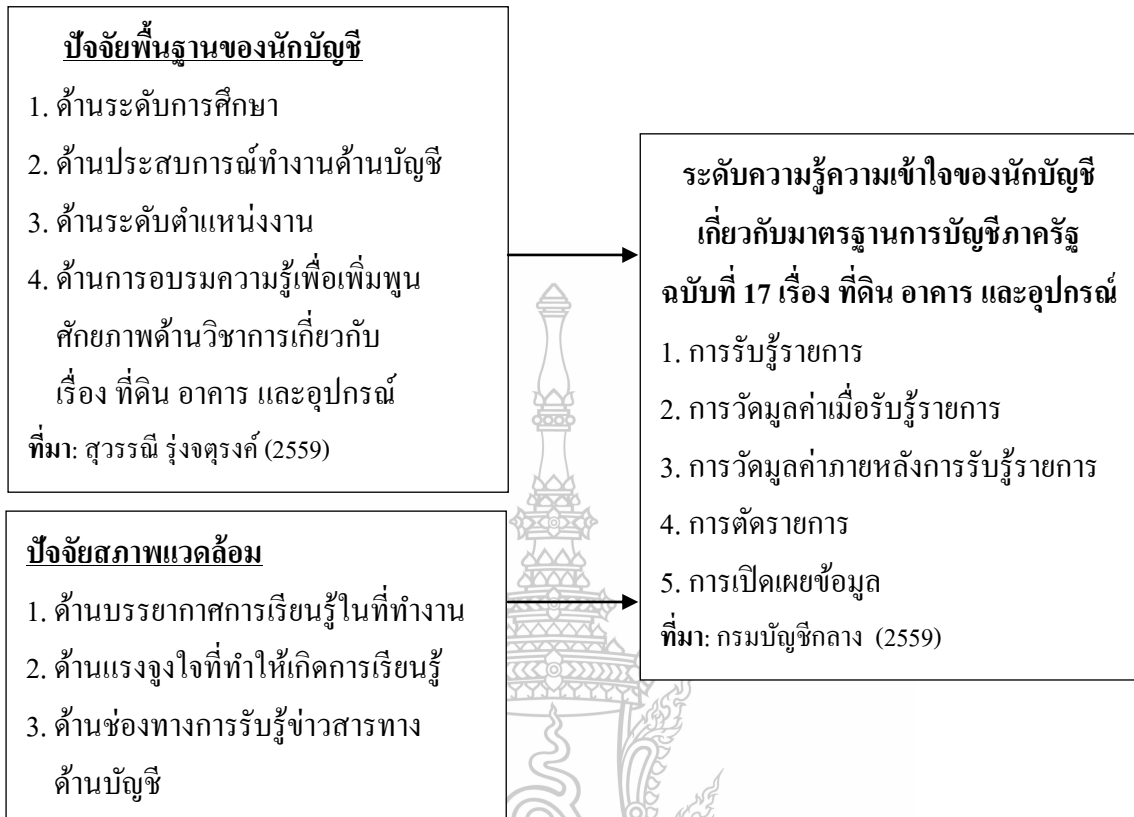
1.5.1.2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี

1.5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 คำจำกัดความในการวิจัย

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการทราบและเข้าใจในเนื้อหาของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐอย่างเพียงพอ

นักบัญชี หมายถึง เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน ผู้ปฏิบัติงานบัญชี นักวิชาการเงินและบัญชี ผู้ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

ปัจจัยสภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเป็นสิ่งบ่งชี้ความรู้สึกรวมของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่องานที่ทำและเพื่อนร่วมงาน โดยทุกคนมีความรู้สึกที่ดี ทুমเท ทั้งกายใจ มีส่วนร่วมในแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาต่างร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานและผู้บริหารในการเข้ารับการอบรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น การศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย บรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี

บรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน หมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ขององค์ประกอบภายในหน่วยงานที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ เช่น การแสดงความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน ซึ่งมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ให้ศึกษาเพิ่มพูนความรู้ เป็นต้น

แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ หมายถึง การกระตุ้นให้พนักงานเกิดการเรียนรู้พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและหน่วยงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานมากขึ้นและมีโอกาสเกิดความก้าวหน้าในอาชีพการทำงาน

ช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี หมายถึง การรับรู้ข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ตหรือสอบถามจากผู้ที่มีความรู้โดยตรง

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ หมายถึง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ประกาศโดยกระทรวงการคลัง เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 เป็นต้นไป

การรับรู้รายการ หมายถึง หน่วยงานต้องรับรู้ต้นทุนของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เป็นสินทรัพย์เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้นจากรายการนั้น และหน่วยงานสามารถวัดค่าต้นทุนหรือมูลค่ายุติธรรมของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ หมายถึง หน่วยงานต้องวัดมูลค่าของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่เข้าเงื่อนไขการรับรู้รายการเป็นสินทรัพย์โดยใช้ราคาทุน และราคาทุนของสินทรัพย์ที่ได้มาจากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน จะวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ณ วันที่ได้รับสินทรัพย์นั้นมา

การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ หมายถึง หน่วยงานสามารถเลือกใช้นโยบายบัญชีโดยวิธีราคาทุนหรือวิธีการตีราคาใหม่ ทั้งนี้หน่วยงานต้องใช้นโยบายบัญชีเดียวกันสำหรับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ทุกรายการที่จัดอยู่ประเภทเดียวกัน

การตัดรายการ หมายถึง หน่วยงานต้องตัดรายการมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ออกจากบัญชี เมื่อเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ หน่วยงานจำหน่ายสินทรัพย์ หรือหน่วยงานคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการจากการใช้สินทรัพย์หรือจากการจำหน่ายสินทรัพย์

การเปิดเผยข้อมูล หมายถึง หน่วยงานต้องเปิดเผยรายการทุกข้อในรายงานการเงิน สำหรับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แต่ละประเภท

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ทำให้ทราบถึงปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชี ด้านระดับการศึกษา ด้านประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ

1.7.2 ทราบระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรต่อไป

1.7.3 ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมได้แก่ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในหน่วยงานภาครัฐ

1.7.4 เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อวางแผนและการตัดสินใจในการบริหารจัดการทรัพยากรและเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการจัดทำบัญชีที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การส่งเสริมให้นักบัญชีและผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีเข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เพิ่มเติม

1.7.5 ได้แนวทางให้กรมบัญชีกลางนำไปประกอบพิจารณาการปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานการบัญชีภาครัฐเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนที่จะออกมาตรฐานฉบับอื่นต่อไป และมีการพัฒนาต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในเรื่องที่นักบัญชียังไม่มีความรู้ความเข้าใจในส่วนที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับเดิมให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ : กรณีศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า

- 2.1 ความสำคัญของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีปัจจัยสภาพแวดล้อม
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความสำคัญของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐมีบทบาทสำคัญอย่างมาก จะช่วยให้การแสดงผลข้อมูลรายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐถูกต้อง โปร่งใส น่าเชื่อถือเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์เปรียบเทียบทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน และนำไปสู่การบริหารจัดการด้านการคลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงานการเงินของแผ่นดินในภาพรวมนั้นกระทรวงการคลัง ได้กำหนดแนวปฏิบัติทางบัญชีภาครัฐให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐระหว่างประเทศ รวมถึงมาตรฐานที่รับรองทั่วไป และมีมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่กำหนดขึ้นทั้งหมด 7 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 การนำเสนองบการเงิน ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด ฉบับที่ 5 ต้นทุนการกู้ยืม ฉบับที่ 13 เรื่องสัญญาเช่า ฉบับที่ 16 เรื่องอสังหาริมทรัพย์ ฉบับที่ 31 เรื่องสินทรัพย์ไม่มีตัวตน และฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐใช้ปฏิบัติทางบัญชี จากการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี ดังกล่าวเป็นการปรับปรุงด้านเนื้อหาที่มีความสำคัญและความชัดเจนมากยิ่งขึ้น แทนเนื้อหาเกี่ยวกับสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่ปรากฏในหลักการและนโยบายบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ซึ่งให้ใช้ในการนำเสนอรายงานการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่ม 1 ตุลาคม 2560 เป็นต้น (กรมบัญชีกลาง, 2560) จากความสำคัญของประกาศของกระทรวงการคลัง ทำให้หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ต้องนำมาตรฐานภาครัฐฉบับที่ 17 มาปรับใช้และส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดผลกระทบในเรื่องของเกณฑ์ในการรับรู้รายการสินทรัพย์ เกณฑ์การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ

การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล หากผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดในประกาศนั้น อาจส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารไม่สามารถปฏิบัติงานได้โดยง่ายและอาจประสบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามประกาศฉบับดังกล่าว

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นมาตรฐานที่กำหนดขึ้นโดยกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพื่อให้ผู้ใช้รายงานการเงินได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนของหน่วยงานในรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการลงทุนดังกล่าว ประเด็นหลักในทางบัญชีสำหรับรายการดังกล่าวได้แก่ การรับรู้รายการสินทรัพย์ การกำหนดมูลค่าตามบัญชี การคิดค่าเสื่อมราคา และการรับรู้รายการจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นที่น่าสนใจจากมาตรฐานได้ดังนี้

2.2.1 หลักเกณฑ์การรับรู้รายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เป็นสินทรัพย์เมื่อเริ่มแรกจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขการรับรู้รายการ คือ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต และสามารถวัดมูลค่าต้นทุน หรือมูลค่ายุติธรรมของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ได้อย่างน่าเชื่อถือ

2.2.2 หลักเกณฑ์การวัดมูลค่า หน่วยงานต้องวัดมูลค่าของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่เข้าเงื่อนไขการรับรู้รายการเป็นสินทรัพย์โดยใช้ราคาทุน ซึ่งราคาทุนที่ใช้ในการบันทึกบัญชีประกอบด้วย ราคาซื้อรวมอากรขาเข้าและภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้ หลังหักส่วนลดการค้า และจำนวนที่ได้รับคืนจากผู้ขาย ต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์ เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมจะใช้งาน และต้นทุนที่ประเมินในเบื้องต้นสำหรับการรื้อ การขนย้าย และการบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์ ซึ่งเป็นภาระผูกพันของหน่วยงานที่เกิดขึ้นเมื่อหน่วยงานได้สินทรัพย์นั้นมา หรือเป็นผลจากการใช้สินทรัพย์นั้นในช่วงเวลาหนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่มีใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการผลิตสินค้าคงเหลือในระหว่างรอบระยะเวลา นั้น กรณีที่หน่วยงานได้รับรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จากการแลกเปลี่ยนกับทั้งรายการสินทรัพย์ที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน หน่วยงานต้องวัดมูลค่าต้นทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนดังกล่าวด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้น รายการแลกเปลี่ยนขาดเนื้อหาเชิงพาณิชย์ หรือหน่วยงานไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมทั้งของสินทรัพย์ที่ได้มา และสินทรัพย์ที่นำไปแลกเปลี่ยนได้อย่างน่าเชื่อถือ หน่วยงานต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ที่ได้มานั้น โดยใช้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่นำไปแลกเปลี่ยน

2.2.3 หลักเกณฑ์การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ ภายหลังจากการรับรู้รายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เป็นสินทรัพย์ด้วยราคาทุนแล้ว หน่วยงานสามารถเลือกใช้นโยบายบัญชีโดยใช้วิธีราคาทุนในการบันทึกบัญชีต่อไป หรืออาจเปลี่ยนมาใช้วิธีการตีราคาใหม่ก็ได้ทั้งนี้ หน่วยงานต้องใช้นโยบายบัญชีเดียวกันสำหรับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกัน

2.2.3.1 วิธีราคาทุน ภายหลังจากการรับรู้รายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์ หน่วยงานต้องแสดงรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์นั้นด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมของสินทรัพย์

2.2.3.2 วิธีการตีราคาใหม่

1) หากรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์นั้นสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ หน่วยงานอาจแสดงรายการดังกล่าวด้วยราคาตีใหม่ ซึ่งคือมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการตีราคาใหม่หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม และผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม หากหน่วยงานเลือกใช้นโยบายในการตีราคาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ใหม่ ต้องใช้อย่างสม่ำเสมอ และต้องใช้วิธีการตีราคาใหม่กับรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ทุกรายการ ที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันกับรายการที่เลือกตีราคาใหม่ด้วยความถี่ในการตีราคาใหม่ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่มีการตีราคาใหม่นั้น แต่ต้องตีราคาใหม่พร้อมกัน ทั้งนี้เพื่อมิให้มีการเลือกตีราคาเฉพาะสินทรัพย์บางรายการ และเพื่อมิให้มูลค่าของสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในรายงานการเงินมีทั้งต้นทุนและราคาที่ดีใหม่ ณ เวลาแตกต่างกัน

2) เมื่อมีการตีราคาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ใหม่ มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ต้องถูกปรับเป็นมูลค่าที่ดีใหม่ หน่วยงานต้องปฏิบัติตามสินทรัพย์ดังกล่าว ณ วันที่ตีราคาใหม่ ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ การปรับมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมในลักษณะเดียวกันกับการตีราคาใหม่ของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และนำค่าเสื่อมราคาสะสมหักออกจากมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม

3) หากผลของการตีราคาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ใหม่ มีผลทำให้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นเพิ่มขึ้น หน่วยงานต้องรับรู้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่โดยตรงไปยังส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานต้องรับรู้ส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่นี้ในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย ไม่เกินจำนวนที่ตีราคาสินทรัพย์ดังกล่าวลดลงในอดีตและเคยรับรู้ในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย

4) หากผลของการตีราคาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ใหม่ทำให้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นลดลง หน่วยงานต้องรับรู้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ลดลงจากการตีราคาใหม่

ในรายได้สูง/ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม หน่วยงานต้องนำส่วนที่ลดลงจากการตีราคาใหม่ในจำนวนที่ไม่เกินยอดคงเหลือด้านเครดิตที่มีอยู่ในบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” ไปหักออกจากบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” ของสินทรัพย์ที่อยู่ภายใต้ประเภทเดียวกันนั้น

การคำนวณค่าเสื่อมราคา หน่วยงานต้องปันส่วนจำนวนที่คิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ โดยหน่วยงานต้องคิดค่าเสื่อมราคาแยกสำหรับแต่ละส่วนประกอบที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่เท่ากัน และมีต้นทุนที่มีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับต้นทุนทั้งหมดของสินทรัพย์ หากรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มีอายุการให้ประโยชน์และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาเหมือนกับส่วนประกอบอีกส่วนหนึ่งของสินทรัพย์รายการเดียวกัน หน่วยงานอาจรวมองค์ประกอบดังกล่าวเป็นกลุ่มเพื่อคิดค่าเสื่อมราคา บัญชีค่าเสื่อมราคาที่เกิดขึ้นในแต่ละงวดบัญชีให้รับรู้ในรายได้สูง/ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย ยกเว้นกรณีที่ต้องนำค่าเสื่อมราคาดังกล่าวไปรวมเป็นมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์รายการอื่น

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา หน่วยงานต้องเลือกใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาที่เหมาะสมรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือศักยภาพในการบริการที่หน่วยงานคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ และต้องทบทวนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างน้อยที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชี หากหน่วยงานพบว่าลักษณะรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต หรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์นั้นเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ หน่วยงานต้องเปลี่ยนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาเพื่อสะท้อนถึงลักษณะรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี หน่วยงานต้องทบทวนมูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ อย่างน้อยที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชี และหากคาดว่ามูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แตกต่างไปจากที่ได้ประมาณไว้ หน่วยงานต้องถือว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และหน่วยงานต้องประเมินการด้อยค่าสำหรับรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ทุกสิ้นรอบปีบัญชี เพื่อมิให้สินทรัพย์แสดงด้วยมูลค่าที่สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

2.2.4 การตัดรายการ หน่วยงานต้องตัดรายการมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ออกจากบัญชี เมื่อหน่วยงานจำหน่ายสินทรัพย์ดังกล่าว หรือหน่วยงานคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการจากการใช้ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ อีกต่อไป โดยหน่วยงานต้องรับรู้กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในรายได้สูง/ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย เมื่อหน่วยงานตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ คือ ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น

2.2.5 การเปิดเผยข้อมูล

หน่วยงานต้องเปิดเผยรายการต่อไปนี้ทุกข้อในรายงานการเงิน สำหรับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แต่ละประเภท 1. เกณฑ์การวัดมูลค่าที่ใช้กำหนดมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ 2. วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา 3. อายุการให้ประโยชน์หรืออัตราค่าเสื่อมราคาที่ใช้ 4. มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสม จำนวนค่าเสื่อมราคาสะสม และผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ ณ วันต้นงวดและวันสิ้นงวด และ 5. รายการกระทบยอดของมูลค่าตามบัญชีระหว่างวันต้นงวดถึงวันสิ้นงวดที่แสดงถึงมูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น การจำหน่ายออกมูลค่าของสินทรัพย์ที่ได้มาจากการรวมหน่วยงานและการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสินทรัพย์ซึ่งเป็นผลมาจากการตีราคาใหม่ และจากการรับรู้หรือการกลับรายการบัญชีผลขาดทุนจากการด้อยค่าโดยตรงไปยังสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย การกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย และค่าเสื่อมราคา ผลต่างสุทธิของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการแปลงค่ารายงานการเงินจากสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นสกุลเงินที่หน่วยงานใช้เสนอรายงาน รวมถึงการแปลงค่างบการเงินในต่างประเทศเป็นสกุลเงินที่หน่วยงานใช้เสนอรายงานและการเปลี่ยนแปลงอื่น

หน่วยงานต้องเปิดเผยรายการต่อไปนี้ทุกรายการในรายงานการเงินสำหรับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ แต่ละประเภทด้วย

- 1) จำนวนและข้อจำกัดที่มีอยู่ในกรรมสิทธิ์ของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่ใช้เป็นหลักประกันหนี้สิน
- 2) จำนวนรายจ่ายทั้งสิ้นที่รับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการก่อสร้าง
- 3) จำนวนเงินภาระผูกพันตามสัญญาที่ตกลงไว้เพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- 4) จำนวนค่าชดเชยที่ได้รับจากบุคคลที่สามสำหรับรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่มีการด้อยค่า การสูญเสียวินัย หรือเลิกใช้ ซึ่งได้รับรู้ในรายได้สูง/ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย (ยกเว้นกรณีที่เปิดเผยรายการดังกล่าวแยกต่างหากแล้วในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน)

การเลือกวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาและการประมาณอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ เป็นเรื่องที่ต้องใช้ดุลยพินิจ ดังนั้น การเปิดเผยวิธีการที่ใช้และอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ หรืออัตราค่าเสื่อมราคา จะให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้งบการเงิน เพื่อใช้ทบทวนนโยบายการบัญชีที่ฝ่ายบริหารเลือกใช้และทำให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลกับหน่วยงานอื่นได้ และด้วยเหตุผลที่คล้ายคลึงกัน หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้ 1. ค่าเสื่อมราคาทั้งนี้ไม่ว่าค่าเสื่อมราคานั้นจะรับรู้ในรายได้สูง/

(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย หรือรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนของสินทรัพย์อื่นในระหว่างงวด และ 2. ค่าเสื่อมราคาสะสม ณ วันสิ้นงวด

หน่วยงานต้องเปิดเผยลักษณะและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีที่มีผลกระทบในงวดปัจจุบัน หรือที่คาดว่าจะมีผลกระทบในรอบระยะเวลาต่อไป ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวสำหรับรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์อาจมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการในเรื่องต่อไปนี้ 1. มูลค่าคงเหลือ 2. ประมาณการต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้ายหรือการบูรณะรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ 3. อายุการให้ประโยชน์ 4. วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา

หากรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แสดงด้วยราคาตีใหม่ หน่วยงานต้องเปิดเผยรายการต่อไปนี้ทุกรายการในงบการเงิน

- 1) วันที่มีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่
- 2) ข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ประเมินราคาอิสระมีส่วนร่วมในการตีราคาใหม่หรือไม่
- 3) วิธีการและข้อสมมติที่มีนัยสำคัญที่ใช้ประมาณมูลค่ายุติธรรม
- 4) ขอบเขตในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์แต่ละรายการว่าเป็นผลโดยตรงจากการอ้างอิงราคาซื้อขายในตลาดซื้อขายคล่อง หรือราคาซื้อขายในตลาดต่ำสุด ซึ่งเป็นการซื้อขายที่สามารถต่อรองกันได้โดยอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน หรือเป็นผลจากการใช้เทคนิคอื่นในการวัดมูลค่าเพื่อประมาณมูลค่ายุติธรรม
- 5) ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ ซึ่งหน่วยงานต้องแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของส่วนเกินทุนดังกล่าวในระหว่างงวด
- 6) ผลรวมของกำไรจากการตีราคาสินทรัพย์ทั้งหมดของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ แต่ละรายการซึ่งอยู่ในประเภทเดียวกัน
- 7) ผลรวมของขาดทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ทั้งหมดของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ แต่ละรายการซึ่งอยู่ในประเภทเดียวกัน

หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่มีการด้อยค่ามาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุนให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลทุกข้อดังต่อไปนี้ เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้รายงานการเงิน 1. มูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่หน่วยงาน หยุดใช้งานเป็นการชั่วคราว 2. มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (เมื่อมาตรฐานที่เกี่ยวข้องประกาศใช้) ซึ่งหักค่าเสื่อมราคาเต็มจำนวนแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่ 3. มูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ซึ่งปลดจากการใช้งานประจำและจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ถือไว้เพื่อการจำหน่าย 4. ในกรณีที่หน่วยงานเลือกใช้วิธีราคาทุน ให้หน่วยงานเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เมื่อมูลค่ายุติธรรมดังกล่าวแตกต่างจากมูลค่าตามบัญชีอย่างมีสาระสำคัญ

สรุปเกี่ยวกับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตนที่หน่วยงานมีไว้ใช้ในการดำเนินงานตามปกติ และอาจรวมถึงสิ่งที่มีไว้ใช้ในการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงาน โดยหน่วยงานอาจได้มาจากการซื้อ การแลกเปลี่ยนหรือได้สร้างขึ้นมาใช้ ซึ่งไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะขายแต่มีความตั้งใจที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นมากกว่าหนึ่งปี การได้มาของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ครั้งแรกบันทึกในราคาทุน ซึ่งประกอบด้วยราคาซื้อหลังจากหักส่วนลดต่าง ๆ และค่าภาษีที่จะได้รับคืนรวมภาษีนำเข้า ภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้ และต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์ เพื่อให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ เมื่อหน่วยงานใช้งานสินทรัพย์หลายงวดบัญชี อาจมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือซ่อมแซมให้เหมาะสมที่จะใช้งานได้อีก ซึ่งการบันทึกบัญชีปรับปรุงเปลี่ยนแปลง จะถือเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ ถ้าการเปลี่ยนแปลงนั้นทำให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ได้รับมากกว่า 1 ปี และให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวดระยะเวลาที่ให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ได้รับน้อยกว่า 1 ปี ภายหลังจากการได้มา หากที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ หน่วยงานสามารถบันทึกด้วยวิธีราคาทุนหรือวิธีการตีใหม่ ก็ได้ขึ้นอยู่กับนโยบายของหน่วยงาน แต่หากหน่วยงานเลือกใช้วิธีราคาตีใหม่จะต้องใช้กับทุกรายการที่อยู่ประเภทเดียวกัน และต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยบันทึกราคาที่เพิ่มขึ้นภายใต้บัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” และให้บันทึกมูลค่าตามบัญชีที่ลดลงในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย

นอกจากนั้น ยังต้องมีการปันส่วนต้นทุนของสินทรัพย์ที่มีการเสื่อมสภาพการใช้งานมาเป็นค่าใช้จ่ายตามประโยชน์ที่ได้รับในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ได้มีการประเมินไว้ เรียกว่าค่าเสื่อมราคา การคิดค่าเสื่อมราคานั้นมีหลายวิธี ขึ้นอยู่กับรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ และหน่วยงานจะตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ออกจากบัญชี เมื่อหน่วยงานจำหน่ายสินทรัพย์หรือไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากสินทรัพย์นั้น เพื่อให้รายการการเงินถูกต้อง หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้ในตอนมาตรฐานให้ครบถ้วน

ข้อแตกต่างระหว่างหลักการและนโยบายบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 กับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

เดิมหน่วยงานภาครัฐใช้แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับรายการสินทรัพย์โดยถือปฏิบัติตามหลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 2 ซึ่งเป็นหลักการที่กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้กว้าง ๆ ไม่ได้จำเพาะเจาะจงในเรื่องที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์โดยตรง แต่ให้ใช้สำหรับรายการที่เป็นสินทรัพย์

ทุกประเภทดังนั้นข้อแตกต่างที่เกิดขึ้น หลังจากหน่วยงานภาครัฐนำมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17 มาใช้สามารถสรุปความแตกต่างระหว่างหลักการนโยบายบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐฉบับที่ 2 กับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สรุปความแตกต่างระหว่างหลักการนโยบายบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 กับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

รายการ	ฉบับที่ 2 (ฉบับเก่า)	ฉบับที่ 17 (ฉบับปรับปรุงใหม่)
1. หลักการจำแนกประเภท อุปกรณ์	เป็นสินทรัพย์ถาวรที่มีมูลค่า ขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 5,000 บาท	เป็นไปตามคำนิยามของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ได้แก่ 1. มีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต ใน การจำหน่ายสินค้าหรือบริการ เพื่อให้ เช่า หรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน 2. คาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่ง รอบระยะเวลา
2. การวัดมูลค่าเริ่มแรก	ใช้ราคาทุนรวมค่าใช้จ่ายในการ ทำให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพ พร้อมที่จะใช้งานได้ครั้งแรก	ใช้ราคาทุนรวมภาษีที่เรียกคืนไม่ได้ รวมต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการ จัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ สภาพพร้อมใช้งาน รวมถึงต้นทุนใน การรื้อ ขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้ง ของสินทรัพย์เมื่อเลิกใช้งานด้วย
3. การวัดมูลค่าภายหลัง การรับรู้เมื่อเริ่มแรก	ไม่ได้กำหนดไว้	กำหนดทางเลือกให้ 2 แนวทาง 1. ราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและ ผลขาดทุนการด้อยค่าสะสม 2. ตีราคาใหม่
4. การคำนวณค่าเสื่อมราคา	ใช้วิธีเส้นตรงเท่านั้น	1. คิดค่าเสื่อมราคาโดยแยก แต่ละ ส่วนประกอบ หากส่วนประกอบนั้นมี ต้นทุนที่มีนัยสำคัญ 2. วิธีในการคิดค่าเสื่อมราคาต้องสะท้อน รูปแบบเชิงเศรษฐกิจ (ใช้ได้หลายวิธี) 3. ใช้อายุการให้ประโยชน์ในการคิดค่า เสื่อมราคาแทนอายุการใช้งาน 4. ต้องทบทวนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา

ตารางที่ 2.1 สรุปความแตกต่างระหว่างหลักการนโยบายบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 กับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

รายการ	ฉบับที่ 2 (ฉบับเก่า)	ฉบับที่ 17 (ฉบับปรับปรุงใหม่)
		และมูลค่าคงเหลือ ทุกสิ้นรอบปีบัญชี หากพบว่าไม่เหมาะสมต้องเปลี่ยนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา
5. การด้อยค่าของสินทรัพย์	ไม่ได้กำหนดไว้	ต้องประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ทุกสิ้นปีบัญชี
6. การตัดรายการ	ไม่ได้กำหนดไว้	กำหนดให้ตัดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ออกเมื่อกิจการจำหน่ายสินทรัพย์ หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์อีกต่อไป
7. การเปิดเผยข้อมูล	ไม่ได้กำหนดไว้	กำหนดไว้ตอนท้ายของมาตรฐาน

ที่มา : กรมบัญชีกลางและสำนักมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

จากตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบข้างต้นจะเห็นว่า หลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 2 และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 มีแนวปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างมีสาระสำคัญในหลายประเด็น แม้ว่ามาตรฐานฉบับปรับปรุงใหม่จะกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น แต่เนื่องจากหลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 2 ได้เข้านามาใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 ผู้ปฏิบัติงานมีความคุ้นเคยกับการปฏิบัติแบบเดิม ซึ่งส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานอาจจะก่อให้เกิดความสับสน นำไปสู่ประเด็นปัญหาหลายประการ ดังนี้

ด้านการจำแนกประเภทรายการ หน่วยงานรับรู้รายการตามหลักเกณฑ์หรือไม่

ด้านการวัดมูลค่าเริ่มแรก มีการรวมต้นทุนในการรื้อ ขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์เมื่อเลิกใช้งานรวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนเมื่อเริ่มแรก หน่วยงานมีปัญหาในการประมาณการมูลค่าดังกล่าวหรือไม่

ด้านการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้เมื่อเริ่มแรก มีวิธี 2 แนวทาง คือ ราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและผลขาดทุนการด้อยค่าสะสมหรือราคาตีใหม่ การกำหนดทางเลือกดังกล่าวมีผลกระทบต่อรายการที่ได้รับรู้ไปหรือไม่อย่างไร และการตีราคาใหม่หน่วยงานมีปัญหาในการกำหนดราคาตีใหม่หรือไม่อย่างไร

การคำนวณค่าเสื่อมราคา การเลือกใช้วิธีคำนวณค่าเสื่อมราคาใดจึงเหมาะสมกับสินทรัพย์แต่ละประเภทมากที่สุด

การตัดรายการ ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับและราคาตามบัญชีจะถือเป็นกำไรจากการตัดจำหน่ายเหมาะสมหรือไม่

การเปิดเผยข้อมูล หน่วยงานมีการเปิดเผยข้อมูลตามที่มาตรฐานกำหนดเพียงพอหรือไม่

นอกจากนั้น หน่วยงานภาครัฐเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร แตกต่างจากกิจการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อแสวงหาผลกำไร มาตรฐานการบัญชีภาครัฐมีความแตกต่างจากเดิม จึงอาจจะส่งผลกระทบต่อความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ดังกล่าวมา จะทำในลักษณะใดที่จะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจ ได้มีผู้ที่ให้คำจำกัดความของความรู้ความเข้าใจ การแบ่งประเภท และการวัดความรู้ไว้มากมาย ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมดังนี้

ความหมายของความรู้ความเข้าใจ

Russell (1926) ให้ความหมายว่า ความรู้ อาจกำหนดไว้ให้เชื่อสิ่งที่อยู่ในข้อตกลงกับข้อเท็จจริงแต่ปัญหาคือการที่ไม่มีใครรู้สิ่งที่เชื่อ คือไม่มีผู้ใดรู้สิ่งที่เป็นจริงและไม่มีผู้ใดรู้สิ่งที่จัดเรียงไว้ตามข้อตกลง

Bloom (1956) ได้จำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษา แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ซึ่งด้านพุทธิพิสัย หรือด้านสติปัญญา หรือด้านความรู้และการคิด ประกอบด้วยความรู้ความจำเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ การนำเอาสิ่งที่เป็นความรู้และความจำต่าง ๆ ไปทำความเข้าใจนำไปใช้ การใช้ความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า โดยความรู้ (Knowledge) คือ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความจำ การระลึกได้ถึงเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งเคยมีประสบการณ์ที่มีในห้องเรียน และนอกห้องเรียน เช่น การอ่านหนังสือ การฟังวิทยุ การบอกเล่าและความเข้าใจ (Comprehensive) เมื่อมีความรู้และเกิดความเข้าใจจะแสดงในรูปการแปลความ การตีความ การคาดคะเน และการขยายความได้ ส่วนด้านจิตพิสัย คือ ด้านความรู้สึกและอารมณ์ของแต่ละบุคคลที่ได้แสดงออกมา และด้านทักษะพิสัย คือ ด้านการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง

Conrad (1999) ได้กำหนดโครงสร้างของความรู้ทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยการสร้างความรู้ (Knowledge Create) ซึ่งเป็นการรวบรวมความรู้ใหม่ ๆ อย่างเป็นระบบและพัฒนาความรู้ที่ได้รับ

เหตุการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ จนสามารถจำความรู้นั้นได้โดยสามารถส่งผ่านความรู้ในรูปของการสื่อสารการแปลความหมายจากเหตุการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับ และสามารถนำความรู้ต่าง ๆ นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ธุรกิจได้

ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นถึงการระลึกการจำและได้ถึงความคิด วัตถุประสงค์ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กัน ไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อนและความสัมพันธ์ระหว่างกัน (ลักษณะ หนูมี, 2557)

ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ ความจำให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล มีความสามารถในการแปลความหมาย การสรุป หรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ลักษณะ หนูมี, 2557)

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากการประสบการณืที่ได้รับมาจากการ ได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554)

สรัญญ์ คาราวงศ์ (2544) ให้ความหมายว่า ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมสาระ จดจำ ข้อมูล ความหมายข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ โดยสามารถเก็บสะสมไว้และระลึกได้ นำออกมาใช้ประโยชน์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อน นอกจากนี้ความรู้ที่แท้จริงยังต้องประกอบด้วยการนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่าอีกด้วย “ความเข้าใจ” หมายถึง ความสามารถในการสื่อความหมาย แปลความ ตีความ ขยายความ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ หลังจากที่ได้รับข่าวสารที่เกี่ยวกับเรื่องราวนั้น ๆ แล้ว หรือความสามารถในการสรุปเรื่องราวที่ได้รับ โดยยังคงความหมายเดิมเอาไว้เป็นความรู้ในขั้นลึกซึ้ง ซึ่งเข้าใจถึงความสัมพันธ์ในส่วนประกอบย่อย ๆ ของเรื่องราวนั้น ๆ และสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นการกระทำหรือถ่ายทอดไปสู่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องกับความหมายเดิม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520) ได้ให้ความหมายสำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในแง่ที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งศึกษาถึงการพัฒนาความสามารถทักษะในทางสติปัญญา และการใช้วิจารณญาณของมนุษย์เพื่อประกอบการตัดสินใจได้ คือ การยอมรับว่าการเรียนรู้ของมนุษย์จะเริ่มต้นจากในระดับง่าย ๆ ก่อน แล้วเพิ่มความสามารถในการใช้ความคิดและพัฒนาสติปัญญาเพิ่มขึ้นเป็นระดับ โดยแบ่งออกเป็น 6 ชั้น ดังนี้

1. ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้น ซึ่งเป็นแต่เพียงการจำได้ อาจจะได้การนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือ ได้ฟัง ความรู้ในขั้นนี้ประกอบด้วย คำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ

โครงสร้าง วิธีการแก้ปัญหา มาตรฐาน เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าความรู้นี้เป็นเรื่องของการจดจำได้ หรือระลึกได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนและไม่ต้องใช้สมองมากนัก ดังนั้นการจำได้จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญทางจิตวิทยาและเป็นขั้นตอนที่จะนำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผลซึ่งเป็นขั้นตอนที่ได้ใช้ความคิดและความสามารถด้านสมองเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ

2. ความเข้าใจ เป็นพฤติกรรมขั้นต่อมาจากความรู้ เมื่อบุคคลได้มีประสบการณ์กับข่าวสารหนึ่ง ๆ อาจจะโดยได้ฟัง ได้อ่าน หรือได้เขียน เป็นที่คาดว่าบุคคลนั้นทำความเข้าใจกับข่าวสารนั้น ๆ ความเข้าใจนี้อาจจะแสดงออกในรูปแบบของทักษะหรือความสามารถในการแปล การให้ความหมาย หรือการคาดคะเน

3. การนำความรู้ไปใช้และความสามารถในการนำความรู้ไปใช้เป็นพฤติกรรมขั้นที่สาม ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถหรือทักษะดังกล่าวมาแล้ว การนำความรู้ไปใช้นี้ กล่าว อีกนัยหนึ่งก็คือ การแก้ปัญหา นั่นเอง ซึ่งเมื่อทำการพิจารณาจะเห็นได้ว่า ความเข้าใจในหลักทฤษฎี วิธีการต่าง ๆ ซึ่งจะนำมาใช้ในการแก้ปัญหาได้

4. การวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์เป็นพฤติกรรมที่ช่วยให้ความสามารถแยกภาพรวมออกเป็นส่วนย่อย ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่เด่นชัดยิ่งขึ้น อาจแบ่งเป็นชั้นย่อย ๆ ได้ 3 ชั้นด้วยกัน คือ

4.1 ความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบของปัญหาออกเป็น ส่วน ๆ

4.2 ความสามารถในการเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบ

4.3 ความสามารถในการมองเห็นหลักของการผสมผสานปัญหาที่มีองค์ประกอบย่อยมากมาย

5. การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาส่วนประกอบย่อยหลาย ๆ ส่วนมารวมกันเข้าเป็นกรอบโครงสร้างที่แน่ชัด โดยทั่วไปแล้วความสามารถนี้จะเกิดจากการนำเอาประสบการณ์ในอดีตมารวมกับประสบการณ์ในปัจจุบัน และนำมาสร้างเป็นกรอบที่มีระเบียบแบบแผน ความสามารถในการสังเคราะห์นี้เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ หรือความคิดริเริ่ม จึงต้องอาศัยความสามารถขั้นต่าง ๆ หลายขั้นดังกล่าวมาแล้ว กล่าวคือจะต้องมีความเข้าใจในการนำความรู้ไปใช้และความสามารถในการวิเคราะห์มาประกอบ

6. การประเมิน เป็นความสามารถในการประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งจะต้องใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นส่วนประกอบในการประเมินผล มาตรฐานนี้อาจจะออกมาทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ มาตรฐานที่ใช้นี้อาจจะมาจาก

ที่บุคคลนั้นตั้งขึ้นเอง หรือมาจากมาตรฐานที่มีอยู่แล้ว ความสามารถในการประเมินผลนอกจากจะเป็นความสามารถขั้นสุดท้ายแล้ว ยังเป็นตัวเชื่อมที่สำคัญของพฤติกรรมด้านอื่น ๆ อีกด้วยความสามารถในการประเมินผลนี้ไม่จำเป็นจะต้องเกิดขึ้นในขั้นสุดท้ายเสมอไป แต่อาจจะอยู่ในทุกขั้นตอนของความสามารถหรือทักษะต่าง ๆ

จากความหมายของความรู้และความเข้าใจดังกล่าว สรุปได้ว่าความรู้ความเข้าใจ คือ พฤติกรรมของมนุษย์ที่จะรวบรวมและจดจำข้อเท็จจริงต่าง ๆ ทั้งที่ได้รับจากการเรียนรู้ต่าง ๆ การฝึกฝน และการอบรม ตลอดจนได้รับจากประสบการณ์หรือข้อสังเกต กระบวนการเกิดความรู้นำไปสู่ความเข้าใจและนำไปใช้ โดยผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจน โดยชี้ให้เห็นว่าความรู้เป็นขั้นตอนแรกในการที่สมองรับเอาข้อมูลเข้ามาเก็บไว้ในระบบความจำ จากนั้นขั้นตอนที่สองจึงเป็นเรื่องราวของความเข้าใจในความหมายของข้อมูลจากความรู้นั้น ๆ จนถึงขั้นถ่ายทอดหรือสื่อความหมายออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ต่อไปได้ แล้วจึงมาถึงขั้นนำความรู้ไปใช้จากความเข้าใจด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลต่อไป เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจแล้วนำไปใช้ในการอธิบายการแปลความ ตีความและการสรุป หรือการคาดคะเนได้อย่างถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่ได้รับมาเป็นกระบวนการรับรู้เรื่องราวหรือข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถรวบรวมหรือแยกแยะในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดเป็นลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจน ซึ่งความรู้เป็นสินทรัพย์ใช้แล้วไม่มีวันหมด ยิ่งใช้ยิ่งเพิ่ม ยิ่งใช้มากเท่าไร ยิ่งมีคุณค่าเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นความรู้ของนักบัญชีถือเป็น “สินทรัพย์” อันเป็น “ทุน” ที่สำคัญขององค์กร และถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด เป็นแหล่งความรู้ และเป็นผู้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ส่งผลต่อรายงานการเงินให้มีความถูกต้องครบถ้วน น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

การวัดความรู้ความเข้าใจ

การจะวัดความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในทางปฏิบัติเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้ความเข้าใจมีหลายชนิด ในที่นี้จะกล่าวถึงเครื่องมือวัดความรู้ที่นิยมกันมาก คือ แบบทดสอบ แบบทดสอบถือว่าเป็นสิ่งที่นำไปให้ผู้ถูกทดสอบได้แสดงอาการตอบสนองออกมาด้วยพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การพูด การเขียน การทำท่าทาง ฯลฯ เพื่อให้สามารถสังเกตเห็น หรือสามารถนับจำนวนปริมาณได้เพื่อนำไปแทนลำดับ หรือคุณลักษณะของบุคคลนั้น

แบบทดสอบมีลักษณะแตกต่างกันมาก ทั้งในด้านรูปแบบการนำไปใช้ และจุดมุ่งหมายในการสร้าง ประเภทของแบบทดสอบจึงแบ่งได้แตกต่างกันตามเกณฑ์ที่ใช้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2537) ดังนี้

1. แบ่งตามลักษณะทางจิตวิทยาที่ใช้วัด จะแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจตามพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างเอง (Teacher-Made) และแบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test)

1.2 แบบทดสอบความถนัด (Aptitude Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดสมรรถภาพทางสมองของคนว่ามีความรู้ความสามารถน้อยเพียงใด มีความสามารถด้านใดเป็นพิเศษ แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ แบบทดสอบความถนัดทางการเรียน (Scholastic Aptitude Test) และแบบทดสอบความถนัดพิเศษ (Specific Aptitude Test)

1.3 แบบทดสอบบุคคล-สังคม (Personal-Social Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดบุคลิกภาพและการปรับตัวเข้ากับสังคมของบุคคล

2. แบ่งตามรูปแบบของการถามการตอบ จะแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1 แบบทดสอบความเรียง (Essay Test) แบบนี้จะกำหนดคำถามให้ผู้ตอบจะต้องเรียบเรียงคำตอบเอง

2.2 แบบทดสอบตอบสั้นและเลือกตอบ (Short Answer and Multiple Choice Test) แบบนี้จะกำหนดคำถามให้ และกำหนดคำตอบสั้น ๆ หรือกำหนดคำตอบมาให้เลือก ผู้ตอบจะต้องเลือกคำตอบนั้น แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งเป็น 4 ชนิด คือ

2.2.1 แบบให้ตอบสั้น (Short Answer Item)

2.2.2 แบบถูก-ผิด (True-False Item)

2.2.3 แบบจับคู่ (Matching Item)

2.2.4 แบบเลือกตอบ (Multiple Choice Item)

3. แบ่งตามลักษณะการตอบ จะแบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่

3.1 แบบทดสอบปฏิบัติ (Performance Test) เป็นการทดสอบด้วยการให้ปฏิบัติลงมือทำจริง เช่น การช่างฝีมือ การพิมพ์ดีด เป็นต้น

3.2 แบบทดสอบข้อเขียน (Paper-pencil Test) เป็นการทดสอบที่ใช้กันทั่วไป โดยใช้ปากกาเขียนตอบในกระดาษ

3.3 แบบทดสอบปากเปล่า (Oral Test) เป็นการทดสอบที่ให้ผู้ตอบพูดแทนการเขียน มักจะเป็นการพูดคุยกันระหว่างผู้ถามและผู้ตอบ เช่น สัมภาษณ์

4. แบ่งตามเวลาที่กำหนดให้ตอบ จะแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

4.1 แบบทดสอบใช้ความเร็ว (Speed Test) เป็นแบบทดสอบที่กำหนดเวลาให้จำกัด ต้องตอบภายในเวลาน้อย แต่มีข้อคำถามมาก

4.2 แบบทดสอบให้เวลามาก (Power Test) เป็นแบบทดสอบที่ไม่กำหนดเวลา ให้ตอบอย่างเต็มที่ ผู้ตอบจะใช้เวลาตอบเท่าใดก็ได้ เสร็จแล้วเป็นเลิกกัน

5. แบ่งตามลักษณะเกณฑ์ที่ใช้วัด จะแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

5.1 แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) เป็นแบบทดสอบที่สอบวัดตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ หรือตามเกณฑ์ภายนอก ซึ่งมีเนื้อหาวิชาการเป็นหลัก

5.2 แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Test) เป็นแบบทดสอบที่เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่สอบด้วยกัน

2.4 แนวคิดและทฤษฎีปัจจัยสภาพแวดล้อม

การศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อม บรรยายการศึกษาการเรียนรู้ในที่ทำงาน แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการการเรียนรู้ และช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางค่านิยมที่มีผลต่อความรู้และความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐบาลปีที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคราชการศึกษาอำเภอรอนครศรีอยุธยา

สภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวผู้ทำงานภายในองค์กร เป็นสิ่งสะท้อนถึงความรู้สึกของคนปฏิบัติงานที่มีต่อการทำงานและพนักงานร่วมงาน โดยทุกคนมีความรู้สึกที่อยากทำงาน ทুমเทก่าลังกายกำลังใจและความคิดร่วมกันช่วยกันแก้ไขปัญหาในการทำงาน งานก็จะมีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น แต่สภาพแวดล้อมของการทำงานอาจเป็นปัจจัยส่งผลให้เกิดภาวะกดดัน และความเหนื่อยล้าในการทำงาน (ศิริอนันต์ จูฑะเดมิย์, 2529)

สกุลนารี กาแก้ว (2546) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง สิ่งที่อยู่ล้อมรอบคนปฏิบัติงานในขณะที่ทำงาน เช่น หัวหน้า ผู้ปฏิบัติงาน หรือเพื่อนร่วมงาน เป็นสิ่งของ เช่น เครื่องกล เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นพลังงาน เป็นสารเคมี เช่น แสงสว่าง เสียง ความร้อน อากาศที่หายใจ และเป็นเหตุปัจจัยทางจิตวิทยาสังคม เช่น ชั่วโมงแรงงาน ค่าตอบแทน

สภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวและเอื้ออำนวยให้คนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนที่สำคัญคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ แสง สถานที่ในการทำงาน เสียง อุณหภูมิ วัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน และสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งได้แก่ การจัดการสวัสดิการค่าตอบแทนความสัมพันธ์กับผู้ควบคุมงานและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ (เขวาลักษณ์ กุลพานิช, 2533)

ชลธิชา สว่างเนตร (2542) สภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง สิ่งที่จะเป็นอะไรก็ได้ ทั้งที่มีชีวิต ไม่มีชีวิต มองเห็นได้หรือไม่สามารถมองเห็นได้ที่อยู่รอบตัวคนปฏิบัติงานและมีผลต่อการทำงานรวมทั้งมีผลต่อคุณภาพชีวิตของพนักงานด้วย

รัตกัมพล พันธุ์เพ็ง (2547) สภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวเราทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต หรือที่สามารถจับต้องได้และไม่สามารถจับต้องได้ทั้งที่เป็นรูปธรรมและที่เป็นนามธรรมสภาพปัจจัยต่างๆที่ส่งผลให้เกิดภาวะกดดัน ซึ่งมีผลต่อผู้ปฏิบัติงานในขณะที่ทำงาน

กรองแก้ว อยู่สุข (2543) หมายถึง สภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานในลักษณะต่าง ๆ จะมีผลต่อพฤติกรรมและเจตคติของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมรอบตัวแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับการแปรความหมายออกมาจากความรู้สึกนั้น ๆ ผ่านภูมิหลังของตนเอง ซึ่งเกิดจากหลาย ๆ สิ่งประกอบกัน เช่น อายุ เพศ การศึกษา ประสบการณ์และอารมณ์ซึ่งส่งผลให้แต่ละบุคคลรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมรอบตัวต่างกัน

จากความหมายของสภาพแวดล้อมในการทำงานในข้างต้น หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวผู้ทำงานภายในองค์กร เป็นสิ่งสะท้อนถึงความรู้สึกของคนทำงานที่มีต่อการทำงานและมีการแลกเปลี่ยนความรู้ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมผ่านช่องทางต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ การทำงานก็มีคุณภาพมากขึ้น

2.4.1 บรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน

บรรยากาศในการเรียนรู้ หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สังคม และจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคล การสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ นั้นควรคำนึงถึงผู้ปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมทางสังคมของผู้ทำงาน แนวคิดที่ช่วยให้เข้าใจการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.4.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การแลกเปลี่ยนความรู้เป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญของการจัดการความรู้ในองค์กร เป็นการนำศักยภาพของคนในองค์กรออกมาใช้เพื่อพัฒนาองค์กร ไปสู่เป้าหมายและทิศทางที่ต้องการ

น้ำทิพย์ วิภาวิน (2547) กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนความรู้เป็นขั้นตอนในการนำเอาความรู้ที่สร้างไว้หรือบันทึกไว้ออกมาเผยแพร่ให้เป็นที่รับรู้และแพร่หลายในองค์กร เป็นกระบวนการแปลงความรู้ของแต่ละบุคคลออกมาเป็นรูปแบบ แนวทางและนำไปใช้แก้ปัญหาได้จริงเกิดเป็นทักษะใหม่ขึ้น

สุประภาดา โขติมณี (2551) กล่าวว่า สิ่งที่ยากที่สุดในเรื่องการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คือ การทำให้คนที่มีความรู้อยากแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ให้คนอื่นที่เกี่ยวข้องได้รับรู้คนที่มาฟังก็อยากมาฟังด้วยความเต็มใจ ด้วยใจที่เปิดรับซักถามด้วยความอยากรู้ด้วย

ความสนใจไม่ใช่ซักถามแบบเอาเป็นเอาตาย เมื่อมีข้อคิดความรู้ หรือประสบการณ์ดี ๆ ที่เสริมกันก็แบ่งปันให้คนอื่นได้รับรู้ด้วยและพร้อมนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ให้เหมาะกับงานของตัวเอง แล้วกลับมาแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการปรับปรุงและต่อยอดความรู้ในคราวต่อไป

การแลกเปลี่ยนความรู้ หมายถึงพฤติกรรมการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันแลกเปลี่ยนความรู้กัน เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาหรือต่อยอดความรู้เดิมเพื่อองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเพิ่มมากยิ่งขึ้น

2.4.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การ

ความหมายของบรรยากาศองค์การ การที่จะทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายได้นั้นย่อมต้องอาศัยบุคลากรขององค์การที่จัดว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนดำเนินงานภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางที่องค์การมุ่งหวังไว้ สิ่งหนึ่งที่องค์การและสมาชิกภายในองค์การสามารถปรับเข้าหากันได้ นั่นก็คือการจัดบรรยากาศภายในองค์การให้เอื้อในการรับรู้และเรียนรู้ของบุคลากร ซึ่งจะส่งให้การทำงานนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของบรรยากาศองค์การ ไว้ดังนี้

เทพพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ (2529) กล่าวว่า บรรยากาศองค์การ หมายถึง ตัวแปรชนิดต่าง ๆ เมื่อนำมารวมกันแล้วมีผลกระทบต่อระดับของการทำงานหรือการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินงานภายในองค์การซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อบรรยากาศองค์การได้แก่ ลักษณะโครงสร้างขององค์การกระบวนการที่ใช้ในองค์การ การปฏิบัติงานในองค์การและความพอใจในงาน

อรุณ รักธรรม (2534) กล่าวว่า บรรยากาศองค์การ หมายถึง กลุ่มของคุณลักษณะของสภาพแวดล้อมของงานที่บุคคลผู้ปฏิบัติงานอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมดังกล่าวนี้รับรู้ทางตรงและทางอ้อมโดยบรรยากาศจะเป็นแรงกดดันที่สำคัญที่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การเกิดผลจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในโครงสร้างขององค์การในแง่ของอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบและภาวะผู้นำจึงเป็นลักษณะการเชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างกฎเกณฑ์และพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นการรับรู้ เรียนรู้หรือความรู้ลึกต่อลักษณะขององค์การเหล่านี้มีผลกระทบต่อบุคคลในองค์การ

สมยศ นาวิการ (2539) ได้ให้คำจำกัดความของบรรยากาศองค์การ หมายถึง กลุ่มคุณลักษณะของสภาพแวดล้อมของงาน ผู้ปฏิบัติงานที่รับรู้และเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมและบรรยากาศองค์การ เป็นแรงกดดันที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคลากรในองค์การนั้น ๆ ด้วย

กนกพร วรมานะกุล (2542) กล่าวว่า บรรยากาศองค์การ หมายถึง ลักษณะของสภาพแวดล้อมในการทำงานขององค์การและมีผลต่อพฤติกรรมของบุคลากรในองค์การและเป็นสิ่งที่บุคลากรรับรู้ เรียนรู้ว่าองค์การของตนเองนั้นมีลักษณะอย่างไรถึงแม้ว่าผู้บริหารได้พยายามให้ความเอาใจใส่ต่อผู้ปฏิบัติงาน แต่ถ้าผู้ปฏิบัติงานรับรู้ว่ามีบรรยากาศองค์การเป็นแบบเผด็จการพฤติกรรมของพวกเขาจะตอบสนองต่อบรรยากาศแบบเผด็จการ

จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าบรรยากาศองค์การ คือลักษณะขององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในองค์การ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เรียนรู้ ทางตรงและทางอ้อมเป็นความรู้สึกรับรู้ของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อสภาพแวดล้อมในการทำงาน สิ่งที่จะสร้างให้เกิดบรรยากาศที่ดีเหมาะแก่การทำงานได้แก่ ผู้บังคับบัญชาที่ดีทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันและมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่พร้อมใช้งานเพื่อศึกษาเพิ่มพูนความรู้ อยู่ตลอดเวลา นอกจากจะช่วยวางรูปแบบความคาดหวังของบุคลากรต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ขององค์การแล้วยังเป็นตัวกำหนดทัศนคติที่ดีและความพึงพอใจที่อยู่กับองค์การ ดังนั้นหากต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาองค์การแล้ว สิ่งที่ต้องพิจารณาเปลี่ยนแปลงก่อนอื่น คือ บรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์กับทัศนคติและพฤติกรรมในการทำงานและการเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถจนทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดในการทำงาน

องค์ประกอบบรรยากาศองค์การ

บรรยากาศขององค์การอาจเรียกว่ามีองค์ประกอบหรือมิติ (Dimensions) ที่นักวิชาการใช้เป็นแนวทางในการกำหนดตัวแปรขึ้นเพื่อใช้วัดบรรยากาศขององค์การอยู่หลากหลายโดยนักวิชาการหลายท่านได้เสนอองค์ประกอบของบรรยากาศไว้ดังนี้

Likert (1976) แบ่งองค์ประกอบของบรรยากาศองค์การไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. การติดต่อสื่อสารภายในองค์การ (Communication Flow) หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานรู้ความเป็นไปภายในองค์การผู้บังคับบัญชาแสดงความใจกว้างที่จะติดต่อสื่อสารอย่างเปิดเผยเพื่อให้ปฏิบัติงานได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเพื่อการปฏิบัติงานที่ได้ผลดี

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision-Making Practices) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายเช่นการตัดสินใจที่เกิดขึ้นจากความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลหรือบุคคลที่มีผลกระทบต่อตัดสินใจต่าง ๆ นั้น โดยผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น

3. การเอาใจใส่ต่อพนักงาน (Concern for Persons) หมายถึง การที่องค์การดูแลเอาใจใส่ในความเป็นอยู่ของแต่ละบุคคล เช่น พยายามปรับปรุงสภาพการทำงานให้มีความคล่องตัวในการทำงาน

4. การใช้อำนาจและอิทธิพลในองค์การ (Influence on Department) หมายถึง ผู้บังคับบัญชาและตัวพนักงานเองซึ่งมีผลต่อการทำงานและการบังคับบัญชาของผู้บริหาร เช่น ถ้าบรรยากาศขององค์การที่ผู้บริหารและพนักงานมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันพนักงานจะคล้อยตามได้ง่าย และไม่ต่อต้านการบริหารที่ดี

5. เทคโนโลยีที่ใช้ในองค์การ (Technological Adequacy) หมายถึง เทคนิควิธีการทำงานที่ใช้ในองค์การมีการปรับปรุงอย่างรวดเร็วเป็นไปตามสภาพแวดล้อมเครื่องมือและทรัพยากรที่ใช้ในองค์การได้รับการจัดสรรเป็นอย่างดี

6. การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน (Motivation) หมายถึง ความแตกต่างที่มีอยู่ในองค์การ รวมถึงความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันต้องได้รับการยอมรับ เช่น ต้องยอมรับในความต่างของคนในองค์การที่ว่าทุกคนทำงานหนักเพื่อผลตอบแทนความก้าวหน้าในตำแหน่งงานความพึงพอใจในงานและให้บุคคลอื่น ๆ ในองค์การยอมรับ

สิมาภา จันทรหอมกุล (2553) ได้แบ่งองค์ประกอบของบรรยากาศขององค์การไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถแสดงความคิดเห็นหรือใช้อำนาจได้อย่างอิสระในการทำงาน โอกาสในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน

2. ด้านโครงสร้าง หมายถึง ความชัดเจนในการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีการในการสื่อสารระหว่างบุคคลในองค์การ

3. ด้านการให้รางวัล หมายถึง องค์การมีความชัดเจนและความเหมาะสมในการให้รางวัลตอบแทน มีนโยบายในการจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการที่มีความยุติธรรม ตลอดจนการที่บุคลากรรับรู้ว่าจะได้รับรางวัลตอบแทนเมื่อมีผลการปฏิบัติที่ดี

4. ด้านความอบอุ่นและการสนับสนุน หมายถึง ความรู้สึกที่เป็นมิตรภายในการยอมรับให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน ทั้งจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

5. ด้านความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนา หมายถึง การส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ความสามารถรวมทั้งการสนับสนุนให้บุคลากรใช้แนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ ในการทำงาน

2.4.2 แนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจ

ความหมายของแรงจูงใจ

แรงจูงใจ (Motive) เป็นองค์ประกอบหนึ่งทางด้านจิตวิทยา หมายถึง สิ่งผลักดันที่ทำให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างมีจุดหมายปลายทางและมีทิศทาง (ปราณี งามสุด, 2542)

บวร สุวรรณผา (2550) ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง แรงกระตุ้น แรงขับ หรือแรงผลักดันภายในเป็นแรงขับที่มีการกำหนดทิศทางว่าจะทำพฤติกรรมออกไปอย่างไรในลักษณะไหนหรือเป็นแรงขับให้บุคคลเก็บรักษาพฤติกรรมนั้นไว้

นิภา แก้วศรีงาม (2532) ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง สภาวะการที่เป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ผู้จูงใจกำหนด

Morris and Maisto (2006) ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง ความต้องการจำเป็นเฉพาะหรือความปรารถนา เช่น ความหิว ความกระหาย หรือ ความต้องการ บรรลุผลสำเร็จ เป็นสิ่งกระตุ้นที่ทำให้เกิดพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง

จากการให้ความหมายแรงจูงใจจากหลายแนวคิด ทำให้สรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง พลังขับเคลื่อนที่ทำให้มนุษย์เกิดพฤติกรรมอยากเรียนรู้และมีเป้าหมายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สาเหตุของการเกิดแรงจูงใจ

สาเหตุของการเกิดแรงจูงใจ มาจากพลังหรือแรงขับที่เกิดจากแรงขับภายในหรือแรงขับภายนอกก็ได้ แรงขับภายในเกิดจากความต้องการทางกายภาพ เช่น ความหิวต้องการอาหาร ความร้อน ความหนาว ทำให้ต้องการความเย็นหรือความอบอุ่น และแรงขับภายนอกมักเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดความอยาก ความปรารถนา ความใฝ่ฝัน หรือความสำเร็จในชีวิต (บวร สุวรรณผา, 2550)

ปราณี รามสูต (2542) กล่าวว่า แรงจูงใจเกิดได้หลายสาเหตุ อาจเกิดจากความต้องการทางกาย ความต้องการทางจิตใจ อาจเกิดจากการตอบสนองตามสัญชาตญาณ หรืออาจเกิดจากการตอบสนองตามประสบการณ์หรือการเรียนรู้ อาจเกิดจากสภาพอารมณ์ หรืออาจเกิดจากการใช้หลัก เหตุผลก็ได้ทั้งสิ้น แรงจูงใจชนิดเดียวกันอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมชนิดเดียวกันหรือพฤติกรรมต่างชนิดกันก็ได้ พฤติกรรมแต่ละอย่างของบุคคลมักเกิดจากแรงจูงใจหลาย ๆ อย่าง และบุคคลต่างสังคมมักมีแรงจูงใจในการเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ กัน ทั้งนี้เป็นไปตามวัฒนธรรมและค่านิยมของสังคม บางสังคมให้ความสำคัญกับอำนาจบางสังคมให้ความสำคัญกับความรู้สิ่งเหล่านี้จึงมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจต่าง ๆ กันไป

สาเหตุของการเกิดแรงจูงใจมาจากความต้องการ (Need) ซึ่งความต้องการมาจากการขาดสมดุลทั้งภายในร่างกายเอง และสิ่งแวดล้อมภายนอกในร่างกายแล้วทำให้เกิดแรงขับ (Drive) ขึ้น ความต้องการของคนมีมากบ้างน้อยบ้างอยู่ตลอดเวลา และทุกคนล้วนมีความต้องการด้วยกันทั้งสิ้น ความต้องการอาหารนับเป็นความต้องการภายใน (Physiological need) ความต้องการเกี่ยวข้องกับสังคมนับเป็นความต้องการภายนอก (Environmental need) เมื่ออยู่ในสภาพที่เกิดความขาดแคลนมาก ความต้องการจะมีกำลังบังคับสูงทำให้เกิดสภาพการตอบสนองขึ้น เช่น ต้องการอาหารเมื่อเกิด

ความหิว ต้องการอยู่ในสังคม เมื่อเกิดความรู้สึกเดียวดาย ว้าเหว่ เมื่อเกิดความขาดแคลนและต้องทนทุกข์ทรมานเพราะความไม่สมดุล ทำให้เกิดการตอบโต้หรือเกิดพฤติกรรมขึ้น ดังนั้นแล้วอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า สาเหตุของการเกิดแรงจูงใจมาจากแรงขับภายในหรือแรงขับภายนอก เพื่อมุ่งตอบสนองความต้องการของตนเองอย่างมีเป้าหมาย

ประเภทของแรงจูงใจ แบ่งประเภทของแรงจูงใจ จากเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้

1. พิจารณาแรงจูงใจตามลักษณะสิ่งเร้า มี 2 ประเภท (ปราณี งามสุด, 2542) คือ

1.1 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากพฤติกรรมภายใน เช่น ความสนใจความอยากรู้ ความตั้งใจ ความพอใจ ทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างถาวรและสม่ำเสมอ

1.2 แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าภายนอก หรือสิ่งกระตุ้นรอบตัว เช่น การได้รับรางวัล ได้รับคำชม การถูกลงโทษ ทำให้เกิดพฤติกรรมชั่วคราว มักแสดงพฤติกรรมเมื่อต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ทั้งนี้ในกิจกรรมเดียวกัน อาจจะมีทั้งแรงจูงใจจากภายในและแรงจูงใจจากภายนอกที่ทำด้วยตนเองหรือมีรางวัลเป็นสิ่งตอบแทน และรางวัลยังเป็นสิ่งที่สามารถเพิ่มแรงจูงใจภายในได้

2. พิจารณาจากความต้องการ แบ่งได้เป็น 3 ประเภท (นิภา แก้วศรีงาม, 2532) คือ

2.1 แรงจูงใจที่จะมีชีวิตอยู่ (Survival Motivation) หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการทางสรีระตามธรรมชาติ เช่น ความต้องการอาหาร การพักผ่อน

2.2 แรงจูงใจทางสังคม (Social Motivation) หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นในสังคม บุคคลต้องการเป็นที่รักและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นในสังคมบุคคลต้องการเป็นผู้นำหรือเป็นผู้ตาม

2.3 แรงจูงใจความสัมพันธส่วนตัว (Ego – integration Motivation) หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการขั้นสูงสุดของบุคคล คือ ความต้องการกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและตามความสามารถของตนเอง เพื่อที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายในชีวิต มาสโลว์ (Maslow, 1954) กล่าวว่า แรงจูงใจภายนอกเป็นสิ่งที่ช่วยให้การทํากิจกรรม ประสบผลสำเร็จและเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาแรงจูงใจภายในเพื่อให้เกิดการทํากิจกรรมที่มาจากภายในตนเองมากขึ้น

ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ทฤษฎีของแรงจูงใจที่ไม่เป็นทางการ มี 3 ทฤษฎี (Haslam, 2004) คือ

1. ทฤษฎี x หมายถึง คนมีความจืดจางจำเป็นต้องให้แรงจูงใจโดยใช้สิ่งกระตุ้นจากภายนอก คนไม่มีเหตุผลและไม่สามารถควบคุมวินัยในตนเองได้

2. ทฤษฎี y หมายถึง คนมองหาวิธีทางเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย สามารถควบคุมความต้องการของตนเองจากสิ่งกระตุ้นจากภายนอก ทำเพื่อเป้าหมายขององค์กร

3. ทฤษฎีข้อสันนิษฐานของสังคม หมายถึง พฤติกรรมของมนุษย์เป็นแรงจูงใจขึ้นต้นจากความต้องการของสังคม ความรู้สึกเป็นส่วนตัวมาจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน ผู้คนตอบสนองต่อแรงขับของกลุ่มเพื่อนมากกว่าแรงกระตุ้นเรื่องการเงินจากภายนอกหรือพยายามที่จะควบคุมพฤติกรรมโดยการจัดการ

ทฤษฎีของแรงจูงใจ ในลักษณะการทำงานในปัจจุบัน (Schultz, 2006) ดังนี้

1. ทฤษฎีสององค์ประกอบของเฮอริชเบอร์ก (Motivator-Hygiene (Two-Factor) Theory) เป็นทฤษฎีแรงจูงใจที่ใช้ศึกษาถึงสาเหตุจูงใจบุคคลให้ทำงานเกี่ยวข้องกับปัจจัย 2 ประเภท ดังนี้

1.1 ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene needs) เป็นปัจจัยที่ป้องกันไม่ให้พนักงานเกิดความไม่พอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ หากไม่มีปัจจัยตัวนี้ หรือมีปัจจัยตัวนี้แต่ไม่สอดคล้องกับพนักงานในองค์กร พนักงานในองค์กรจะเกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจในงานที่ปฏิบัติ (Job dissatisfaction) ปัจจัยค้ำจุนดังกล่าวจัดได้ว่าเป็นแรงจูงใจภายนอกอันประกอบไปด้วย การได้รับเงินเดือนที่มีความเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานในอนาคต ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ได้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน นโยบายการบริหารงานขององค์กร สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความเป็นอยู่ส่วนตัว และความมั่นคงในหน้าที่การงาน

1.2 ปัจจัยกระตุ้น (Motivator needs) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรงเพื่อให้พนักงานรู้สึกพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติ (Job Satisfaction) มีความรู้สึกในด้านดี เป็นแรงจูงใจภายในที่จะทำให้พนักงานมีประสิทธิภาพในการทำงานที่สูงขึ้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 5 ประการ คือ

1.2.1 ความตระหนักถึงความรับผิดชอบ หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้น จากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการในการรับผิดชอบได้อย่างดีไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

1.2.2 การประสบความสำเร็จในการทำงาน หมายถึง การที่พนักงานทำงานได้แล้วเสร็จและมีผลลัพธ์ออกมาเป็นที่น่าพอใจและเกิดความรู้สึกพึงพอใจในผลสำเร็จของงาน

1.2.3 การได้รับการยอมรับนับถือจากการทำงานที่ประสบความสำเร็จ อาจเป็นการให้กำลังใจ ยกย่องชมเชยต่องานที่ประสบผลสำเร็จ

1.2.4 ความท้าทายในการทำงาน หมายถึง ลักษณะของงานที่ปฏิบัตินั้น น่าสนใจ และต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการลงมือปฏิบัติงานจนแล้วเสร็จ

1.2.5 ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน หมายถึง การได้รับ โอกาสในการเลื่อนสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น การได้รับการส่งเสริมในด้านการศึกษาเพิ่มเติม และการฝึกอบรม

2. ทฤษฎีว่าด้วยคุณลักษณะของงาน (Job-Characteristics Theory) ของแฮกแมนและโอดแฮม กล่าวว่า สิ่งที่ควบคุมการจูงใจไม่ใช่ตัวบุคคล แต่เป็นสภาพแวดล้อมที่ปฏิบัติงาน การให้งานและสร้างสถานที่ทำงานให้เหมาะสม สามารถส่งเสริมแรงจูงใจในบุคคลได้ โดยหลักสำคัญของคุณลักษณะของงาน ได้แก่

2.1 ความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย (Skill Variety) เป็นส่วนประกอบหนึ่งที่สามารถจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลง และจะทำให้การทำงานนั้น ๆ มีคุณค่าและประสบผลสำเร็จ

2.2 ลักษณะของงาน (Task Identity) ต้องมีความเป็นเอกภาพและมีระดับความยากง่าย ซึ่งจะส่งผลให้งานนั้นเสร็จสมบูรณ์ อาจจะทำคนเดียวหรือร่วมมือกันทำก็ได้

2.3 ความสำคัญของงาน (Task Significance) มีอิทธิพลต่อผู้ปฏิบัติงานหรือผู้บริโภค

2.4 ความมีอิสระภาพ (Autonomy) การให้อิสระแก่พนักงานในการกำหนดรายการ หรือตารางการทำงาน และการจัดการนั้น ๆ

2.5 ผลสะท้อน (Feedback) เป็นการให้พนักงานได้รับทราบเกี่ยวกับประสิทธิภาพ และคุณภาพในการทำงานของตัวเอง

แรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะแรงจูงใจทำให้เกิดการกระทำโดยการกระตุ้นให้บุคลากรมีความอยากที่จะทำงาน มีความตั้งอกตั้งใจในการทำงาน ทুমเท ใช้ความพยายามในการทำงานและการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมจากหน่วยงานและผู้บริหารจะมีส่วนช่วยพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรมากขึ้นหากบุคลากรเข้าใจแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในตัวเองอย่างชัดเจนก็จะใช้แรงจูงใจไปในทางที่สร้างสรรค์ เช่น แรงจูงใจในการใฝ่เรียนรู้เพื่อความสำเร็จจากเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปจนถึงเรื่องสำคัญ เพื่อให้มีความก้าวหน้าในอาชีพการงานและใช้แรงจูงใจในการสร้างมิตรภาพ พร้อมใช้แรงจูงใจในการสร้างความสามารถหรือใช้ศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ทั้งหมดไปสร้างสรรค์ผลงานและหน่วยงานได้รับผลประโยชน์สูงสุด

2.4.3 แนวคิดของการสนับสนุนจากผู้บริหาร

แนวคิดเรื่องการสนับสนุนจากผู้บริหารจะช่วยให้เข้าใจถึงของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรด้านการทำงานได้ ทั้งนี้เพราะเรื่องการส่งเสริมและการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นเรื่องที่พยายามเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงาน การส่งเสริมและการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นหลักการหรือแนวทางปฏิบัติที่จะช่วยให้พนักงานมีความพร้อมและมีศักยภาพ พร้อมรับสภาพแวดล้อมที่จะเปลี่ยนแปลง

โดยสามารถปรับตัวให้ตอบสนองต่อการสร้างโอกาสใหม่ ๆ ในองค์กร และปรับปรุงสรรคให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน (1) การริเริ่ม (2) การมีส่วนร่วม (3) การส่งเสริม (4) การเป็นต้นแบบ (5) การเปิดโอกาส (6) การติดตามผล และ (7) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (ฉันทะพนันท์ เจริญนนท์, 2551)

องค์ประกอบของการสนับสนุนจากผู้บริหาร

ผู้บริหารเป็นผู้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์กร (ภาวิวัฒน์ พันธุ์แพ, 2547) ที่ได้กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงองค์กรจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลยหากผู้บริหารไม่เป็นผู้ริเริ่ม โดยเฉพาะการสนับสนุนของผู้บริหารเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงขององค์กร ซึ่งจะต้องทำให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรยอมรับและมีความรู้สึกร่วมกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งถือเป็นภารกิจที่ท้าทายสำคัญของผู้บริหารในปัจจุบันประกอบด้วย การสนับสนุนด้านความรู้ ด้านการฝึกอบรม

1. การสนับสนุนด้านความรู้

ผู้บริหารในฐานะผู้มีบทบาทสำคัญในระดับองค์กรจึงต้องแสดงบทบาทที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมีแนวทางปฏิบัติที่สำคัญ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ด้านที่สอดคล้องตามกรอบแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

(1) บทบาทต่อการสนับสนุนด้านความรู้แห่งตน เช่น

1.1 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานมีความมุ่งมั่นในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

1.2 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้มีวิสัยทัศน์และสามารถสร้างศักยภาพในการปฏิบัติงานให้เกิดความสำเร็จได้

1.3 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานมีการวางแผนกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการทำงานอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน

(2) บทบาทต่อการสนับสนุนด้านแบบแผนความคิดอ่าน เช่น

2.1 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานมีกระบวนการคิด วิเคราะห์และวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง

2.2 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานมีการพิจารณาไตร่ตรองข้อมูลต่าง ๆ อย่างรอบคอบทุกด้านก่อนการตัดสินใจดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งทุกครั้ง

2.3 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานมีการนำปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานมาวิเคราะห์

(3) บทบาทต่อการสนับสนุนด้านวิสัยทัศน์ร่วมกัน เช่น

3.1 การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีผู้ปฏิบัติงานส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของหน่วยงาน

3.2 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานรับรู้ถึงเป้าหมายของหน่วยงานที่ต้องการในอนาคต

3.3 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานมีการวางแผนงานของตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหน่วยงาน

(4) บทบาทต่อการสนับสนุนด้านการเรียนรู้ของทีม เช่น

4.1 การสนับสนุนให้หน่วยงานมีการจัดระบบการบริหารจัดการที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ตัดสินใจแก้ปัญหาการปฏิบัติงานร่วมกัน

4.2 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานมีการวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน

4.3 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและยอมรับเหตุผลของกันและกัน

(5) บทบาทต่อการสนับสนุนด้านการคิดอย่างเป็นระบบ เช่น

5.1 การสนับสนุนให้หน่วยงานกำหนดเป้าหมายและทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

5.2 การสนับสนุนให้หน่วยงานมีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน

5.3 การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีความสามารถในการคิดและปฏิบัติงานที่สลับซับซ้อนได้อย่างเป็นระบบ

แนวคิดในเรื่องบทบาทต่อการสนับสนุนด้านความรู้ทั้ง 5 ด้านตามที่ได้นำเสนอมานี้ ผู้บริหารสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาตัดสินใจกำหนดกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์การบริหารจัดการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับทิศทางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อการสร้างความรู้ใหม่ให้กับผู้ปฏิบัติงานในองค์กร

2. การสนับสนุนด้านฝึกรวม

โดยผู้บริหารจะให้การส่งเสริมและการสนับสนุนจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกรวม เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ทักษะความสามารถ ทักษะคติ ที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใน

การปฏิบัติงานไปทิศทางที่ต้องการ ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพให้เกิดผลสำเร็จต่อเป้าหมายขององค์กร

2.4.4 การเปิดรับข่าวสาร

ช่องทางการสื่อสารนั้นจัดได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในชีวิตมนุษย์ แม้ว่าการสื่อสารจะไม่ได้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความเป็นความตายของมนุษย์เหมือนกับปัจจัยสี่ แต่การที่จะให้มาได้มาซึ่งปัจจัยสี่เหล่านั้น ย่อมต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมืออย่างแน่นอน มนุษย์ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของตนและเพื่ออยู่ร่วมกันกับคนอื่น ๆ ในสังคม และช่องทางการรับรู้ข่าวสารจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ใช้ประกอบการพิจารณาในกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มขึ้น เมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจหรือไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นข่าวสารยังเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เปิดรับมีความทันสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น และบุคคลที่เปิดรับข่าวสารมาก ย่อมมีความรู้ความเข้าใจมากเป็นคนที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ โดยจำแนกได้ดังนี้

2.4.4.1 การแสวงหาข้อมูล คือ บุคคลจะเปิดรับข้อมูล เมื่อต้องการให้มีความคล้อยคลึงกันกับบุคคลอื่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเรื่องทั่ว ๆ ไป

2.4.4.2 การเปิดรับข้อมูล คือ บุคคลจะเปิดรับข่าวสารเพื่อทราบข้อมูลที่ตนเองสนใจ ศึกษาหาความรู้ใหม่โดยผ่าน ช่องทางต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต สอบถามพูดคุยจากผู้มีประสบการณ์

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของบริษัทเอกชนมีอยู่มาก แต่ยังไม่พบที่เกี่ยวกับหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งพบว่าการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาเน้นความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีและศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 อย่างไรก็ดีปัญหาและแนวทางแก้ไขที่ได้เสนอแนะไว้ในงานวิจัยอื่น ๆ ถือว่าเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้เช่นกัน

สราวุธ มุนเนียม (2550) ได้ศึกษาแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่เกี่ยวกับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของบริษัทลำพูน ซิงเดนเก็ท จำกัด ผลการศึกษาพบว่าแนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของบริษัทลำพูน ซิงเดนเก็ท จำกัด ประกอบด้วยนโยบายของบริษัทในการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเริ่มแรก การคิดค่าเสื่อมราคา การจำหน่าย การจัดทำรายงานงบการเงินและ

การเปิดเผยข้อมูลประเด็นภาษีอากรที่เกี่ยวข้องและประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการจัดทำบัญชีและการเสียภาษีของบริษัทอื่นต่อไป

วาสนา อินทร์ชัย (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านบัญชีเพื่อการจัดการของผู้จัดการฝ่ายในเขตนิคมอุตสาหกรรม เอส ไอ แอล สระบุรี กล่าวว่าปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยส่วนกิจการ ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านบัญชีเพื่อการจัดการของผู้จัดการฝ่ายบัญชี แต่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านบัญชี คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในกิจการในด้านโครงสร้างองค์กร ด้านระบบบัญชี และด้านผู้บริหาร ปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดยส่วนใหญ่ปัญหาและอุปสรรคที่พบมากที่สุดในแต่ละด้านดังนี้ ด้านอื่น ๆ คือ การเปลี่ยนแปลงในสภาพเศรษฐกิจ ด้านบุคลากร คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในบัญชีเพื่อการจัดการ ด้านข้อมูลทางบัญชี คือ ข้อมูลบัญชีที่ได้รับมีความล่าช้า ด้านผู้บริหารและหน่วยงานอื่น ยังขาดในเรื่องการสื่อสารที่ดีและด้านระบบคอมพิวเตอร์ คือ โปรแกรมที่ใช้ไม่เหมาะสมกับกิจการ

อภาศรี ตระกูลจันทนาค (2551) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอายุ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และมีการเข้ารับการอบรมน้อยกว่า 3 ครั้งต่อปี ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 นั้นจากผู้บังคับบัญชาและอินเทอร์เน็ต

เจษฎาพร วุฒิประเสริฐ (2552) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ปรับปรุง พ.ศ.2550) ในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานฉบับที่ 16 และศึกษาความเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เป็นการปรับปรุงเพื่อลดจำนวนทางเลือก ความซ้ำซ้อนและความไม่สอดคล้องที่เกิดขึ้นในมาตรฐานเดียวกัน และเป็นการกำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติม พบว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 ระดับปานกลาง เนื่องจากผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่ไม่ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2550) แต่ว่ามีความรู้พื้นฐานจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เพราะว่าเป็นประเด็นคำถามที่กลุ่มตัวอย่างผู้ทำบัญชีสามารถตอบถูกนั้นเป็นประเด็นคำถามที่เป็นการอธิบายเพื่อให้เกิดความชัดเจน และไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากมาตรฐานฉบับเดิมอย่างมีสาระสำคัญ ส่วนข้อคำถามที่เป็นการกำหนดแนวทางและคำอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในบางเรื่องที่มาตราฐานการบัญชีฉบับเดิมไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน ผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยมาก

จิรนนท์ ปัญจุมทุม (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการรับรู้รายการ คือ การแยกต้นทุนส่วนประกอบสินทรัพย์หลัก ด้านการวัดมูลค่า คือ การปันส่วนราคาทุน และค่าเสื่อมสะสมของส่วนประกอบ ด้านการเปิดเผยรายการ คือ การเปิดเผยรายละเอียดที่กับการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ และพบปัญหาด้านอื่น ๆ คือ ความยุ่งยากในการลงบัญชี นอกจากนี้พบว่า ประสิทธิภาพในการทำงานบัญชี จำนวนพนักงานบัญชี มูลค่าสินทรัพย์ถาวร และประเภทอุตสาหกรรม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการปฏิบัติงานตาม TAS No.16

จารุกัญญา ทองชมพู (2553) ได้ศึกษาความรู้เข้าใจของนักบัญชีธนาคารพาณิชย์ไทยเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 39 เรื่องการรับรู้และวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งอายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประสิทธิภาพทำงาน ตำแหน่งงาน จำนวนครั้งในการอบรมที่แตกต่างกัน มีผลต่อความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 39 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และส่วนใหญ่จะได้รับแหล่งข้อมูลในการศึกษาจาก สถาบันวิชาชีพ รองลงมาคือ จากหนังสือบทความ จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักบัญชีธนาคารพาณิชย์มีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 39 เรื่องการรับรู้และวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน ในระดับมาก

ธิดา เจริญสุขพลอยผล (2553) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของพนักงานบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 ได้ศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง อายุตั้งแต่ 30 ปี-น้อยกว่า 40 ปี อธิบายว่าพนักงานบัญชีกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความรู้ความเข้าใจแต่ละด้าน คือ ด้านการรับรู้รายการ ด้านการเปิดเผยข้อมูล ด้านการวัดมูลค่า และด้านการแสดงรายการในงบการเงินมากตามลำดับ และพบว่าอายุงานในบริษัทและหน่วยงานแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 แตกต่างกัน

ปาริณา รัตโนทยานนท์ (2553) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของบุคลากรของธนาคารกรณีศึกษา ธนาคาร A ต่อมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 39 พบว่า ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้มีความรู้ความเข้าใจในภาพรวมของมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 39 เรื่องการรับรู้และวัดมูลค่าตราสารการเงิน อยู่ในระดับดี แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ในรายข้อย่อยบางเรื่องในส่วนเรื่องการจัดประเภทของตราสารการเงิน การวัดมูลค่า เรื่องตราสารอนุพันธ์และอนุพันธ์แฝง เรื่องการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน และเรื่องการบัญชีป้องกันความเสี่ยง จะพบว่ามีความรู้ความเข้าใจยังอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจไม่แตกต่างกัน ยกเว้น สาขาที่จบการศึกษา และประสิทธิภาพการทำงานด้านบัญชี บุคลากรของธนาคารกรณีศึกษาที่

จบสาขาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สาขาการบัญชีหรือ สาขาบริหารธุรกิจ วิชาเอกการบัญชี และวิชาเอกการเงิน และอื่น ๆ มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

นิศานาด โทจินดา (2554) ได้ศึกษาผลประยุคต์มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) ที่มีต่อกิจการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี อธิบายถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีและการศึกษาถึงผลกระทบต่อปัญหาและอุปสรรคจากการเปลี่ยนแปลง TAS No.16 พบว่าบริษัทขนาดใหญ่จะมีปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีมากกว่าบริษัทขนาดเล็กในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ทำบัญชีมีความยุ่งยากในการทำบันทึกบัญชีมากขึ้น และด้านโปรแกรมสำเร็จรูปบัญชีต้องมีค่าใช้จ่ายในการ Modify programs ด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบเพิ่มขึ้น เช่น วิศวกรช่างซ่อมบำรุง ต้องมาทำการประเมินอายุการใช้งานและแยกส่วนประกอบด้านจัดทำงานการเงินต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยแยกส่วนประกอบของสินทรัพย์ และผู้เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาและแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง

นงเยาว์ บุญริน (2554) ได้ศึกษาผลกระทบต่องบการเงินจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กรณีศึกษา กลุ่มธุรกิจโรงแรม พบว่าการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 การรับรู้รายการ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้ายและการบูรณะของสินทรัพย์ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ วิธีการตีราคาใหม่มีผลกระทบต่อบริษัทและสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอื่น ได้แก่ การรับรู้รายการต้นทุนที่เกิดขึ้นภายหลัง การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ รายการแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ และการตัดรายการ วันที่ตัดรายการสินทรัพย์และการจัดประเภทรายการผลกำไรไม่มีผลกระทบต่องบการเงิน

อิสริยา ปิ่นตบแต่ง (2554) ได้ศึกษาปัจจัยจูงใจในการแลกเปลี่ยนความรู้ของพนักงานสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ปัจจัยจูงใจภายนอกและปัจจัยจูงใจภายในมีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยจูงใจภายนอกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมในการแลกเปลี่ยนความรู้ และช่องทางในการสื่อสารที่พนักงานเห็นว่าจะทำให้การแลกเปลี่ยนความรู้ในหน่วยงานประสบความสำเร็จมากที่สุด คือ การสื่อสารแบบเผชิญหน้า สำหรับการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ที่หน่วยงานจัดมากที่สุด พบว่า หน่วยงานมีการจัดเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้มีคะแนนมากที่สุด

สุวรรณณี รุ่งจตุรงค์ (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ พบว่าการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการที่

ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ พบว่า ระดับตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีมายาวนาน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี ช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์สูงสุด ในด้านระดับการศึกษา การอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการ ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินไม่แตกต่าง แต่หากผู้ที่มีระดับศึกษาน้อย กับผู้ที่ได้รับการอบรมความรู้เพิ่มเติมเป็นระยะเวลาที่ยาวนานอาจส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีเปลี่ยนแปลงไปได้

จริยาพร ไชยวงศ์ (2556) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่มีผลต่อบริษัทจดทะเบียนธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีสินทรัพย์ วิเคราะห์ผลกระทบปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยส่วนกิจการและผู้กำหนดอายุการใช้งานของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ พบว่าส่วนใหญ่วิศวกรเป็นผู้กำหนด วิธีการคิดค่าเสื่อมราคากิจการ ใช้วิธีเส้นตรงทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง และผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบการประยุกต์ใช้มาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรับรู้รายการด้านการวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ ด้านการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ ด้านค่าเสื่อมราคา ด้านการตัดรายการ ด้านการเปิดเผยข้อมูล พบว่าด้านการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ ซึ่งมีผลกระทบมากที่สุด

สุชาดา วุฒิปัญญรัตน์กุล (2556) ได้ศึกษาการเปลี่ยนวิธีการตีราคาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จากการทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนวิธีการตีราคาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จากวิธีการตีราคาใหม่เป็นราคาทุนซึ่ง ประกอบด้วยปัจจัยด้านผลการดำเนินงานของกิจการ ปัจจัยด้านโครงสร้างเงินทุนของกิจการ ปัจจัยด้านอัตราการเจริญเติบโตของกิจการ ปัจจัยความเข้มข้นของสินทรัพย์ถาวรของกิจการ และปัจจัยด้านขนาดของกิจการพบว่าไม่มีปัจจัยใดที่มีผลต่อการเปลี่ยนวิธีการตีราคาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากวิธีการตีราคาใหม่เป็นวิธีการราคาทุนซึ่งผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการที่ผู้บริหารของกิจการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการตีราคาที่ดิน อาคารหรืออุปกรณ์ระหว่างวิธีการราคาทุนและราคาตีใหม่ ไม่มีแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังในการเลือกนโยบายการบัญชีเหล่านั้น เนื่องจากไม่พบปัจจัยที่มีแนวโน้มทำให้กิจการเปลี่ยนวิธีการตีราคา เพื่อตกแต่งข้อมูลในงบการเงิน การศึกษาความมีประโยชน์ของข้อมูลในงบการเงินจากการเลือกวิธีการตีราคาตีใหม่ จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ เพื่อศึกษาความมีประโยชน์ของข้อมูลในงบการเงินจากเลือกวิธีการตีราคาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ด้วยวิธีการตีราคาใหม่ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ต่อหุ้นและผลต่าง

ของค่าเสื่อมราคาที่กำหนดจากฐาน ราคาทุนและฐานราคาตีใหม่ต่อกำไรสุทธิกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทัศนีย์ นันตะภาพ (2556) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐาน ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการรับทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้รายการ การตัดรายการ การเปิดเผยข้อมูลและค่าเสื่อมราคาอยู่ในระดับมากและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตของมาตรฐานการบัญชี การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ และการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการอยู่ระดับน้อย ผู้ทำบัญชีควรมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีให้มากขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้ลูกค้าที่มาใช้บริการ ซึ่งลูกค้าที่ใช้บริการต้องการให้ผู้ทำบัญชีจัดทำบัญชีและงบการเงินที่ถูกต้อง และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี และต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งมีความพร้อมทั้งสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิชาชีพการบัญชี โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับขอบเขตและการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ

วิไลกัลยา สาริพันธ์ (2557) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบมาตรฐานการบัญชีไทยกับนโยบายการบัญชีที่ดินและผลกระทบต่องบการเงินของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ศึกษาถึงความเหมาะสมในการเลือกใช้นโยบายเกี่ยวกับที่ดิน พบว่า วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับที่ดินของกองทุนการปฏิรูปที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีไทย ได้แก่ การรับรู้รายการเริ่มแรก การวัดมูลค่าเริ่มแรกของที่ดิน การตัดรายการที่ดิน และการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับประเด็นที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี คือ การจัดประเภทรายการที่ดิน และต้นทุนที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาของที่ดิน ซึ่งขั้นตอนการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมผลการทดสอบ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ หลังการปรับปรุงตัวเลขในงบการเงิน คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น สรุปว่าการเลือกใช้นโยบายบัญชีเกี่ยวกับที่ดินมีผลต่อการตัดสินใจในการบริหาร

ภาณีฉัท วัฒนจินดา (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายบัญชีเรื่องการคิดค่าเสื่อมราคาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า ขนาดของกิจการและประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมมีการกำหนดนโยบาย บัญชีเรื่องการคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ประเภทอุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน เครื่องจักร อาคาร ส่วนใหญ่ใช้วิธีเส้นตรง การกำหนดนโยบายบัญชีเรื่องการประมาณการอายุการใช้งานของ สินทรัพย์ส่วนใหญ่ประเภทอุปกรณ์และเครื่องสำนักงานจะประมาณอายุการใช้งาน 5-10 ปี สินทรัพย์ประเภทเครื่องจักร ประมาณอายุ 10-20 ปี และสินทรัพย์ประเภทอาคารการประมาณการอายุการใช้งาน 10-20 ปี

ธนกฤต แซ่โสภา (2557) ได้ศึกษาปัจจัยด้านองค์กรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงนวัตกรรมในการปฏิบัติงานเพื่อรองรับเศรษฐกิจอาเซียนของ กลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปเนื้อสัตว์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านองค์กรประกอบด้วย การสนับสนุนจากผู้บริหาร แรงจูงใจที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเชิงนวัตกรรมและบรรยากาศ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการสนับสนุนจากผู้บริหารของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปเนื้อสัตว์ พบว่า พนักงานส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยมีความเห็นว่าการที่ทำให้เกิดพฤติกรรมในการทำงาน ผู้บริหารควรให้งบประมาณในการติดต่อเพื่อให้พนักงานมีความรู้ใหม่จากภายนอกเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารควรให้รางวัลผลตอบแทนในการค้นพบวิธีการทำงานแบบใหม่ ๆ ด้วย เพื่อเป็นประโยชน์ในกลุ่มพนักงานและองค์กร ส่วนแรงจูงใจที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเชิงนวัตกรรมของพนักงานนั้น พบว่า พนักงานส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับแรงจูงใจด้านส่วนบุคคล โดยมีความเห็นว่าการที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเชิงนวัตกรรมในการปฏิบัติงานนั้น เกิดจากพนักงานที่มีความต้องการที่จะทุ่มเทการทำงานให้กับองค์กรและความต้องการความรู้และประสบการณ์ในการทำงานใหม่ นอกจากนี้แล้ว การได้รับค่าผลตอบแทนที่สูงขึ้นจะทำให้เกิดพฤติกรรมเชิงนวัตกรรมในการปฏิบัติงานด้วย บรรยากาศที่สร้างพฤติกรรมเชิงนวัตกรรมในการปฏิบัติงานนั้น พบว่า พนักงานให้ความสำคัญกับบรรยากาศด้านผู้ร่วมงานมากที่สุด โดยมีความเห็น ว่า พนักงานควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างพนักงานและแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาร่วมกัน ทำให้พนักงานสามารถปรับตัวเองเข้ากับสิ่งใหม่ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แล้ว ผู้นำควรมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

ณัฐชธร อุทัยวงศ์ศักดิ์ (2559) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่บริษัท เจ ดับบลิวเอส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า พนักงานของบริษัท เจ ดับบลิวเอส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ที่มีเพศหญิง อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท ตำแหน่งผู้ทำบัญชี/นักบัญชี ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป และการฝึกอบรมวิชาชีพบัญชี มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องในส่วนของข้อเสนอแนะพบว่า ควรมีการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติงานต่อไป ขณะเดียวกันควรศึกษาวิเคราะห์ด้านการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่มีหน้าที่โดยตรงในการจัดทำบัญชีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเชิงลึก และควรศึกษาปัญหาและผลกระทบของมาตรฐานการบัญชีที่มีการประกาศใช้ในเรื่องอื่น ๆ ด้วย และควรศึกษามาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาไปแล้ว เนื่องจากมีอีกหลายมาตรฐานจำเป็นต้องใช้ในการจัดทำรายงานการเงิน เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินได้ถูกต้อง เป็นปัจจุบันและทันต่อเวลาที่สุด โดยงานวิจัยส่วนใหญ่จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการและการเปิดเผยข้อมูล มีความยุ่งยากในการลงบัญชีและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี และยังไม่พบการศึกษาเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ดังนั้นจึงได้รวบรวมการศึกษามาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี เรื่องที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (เช่น อภาศิริ ตระกูลจันทนาค, 2551; เกษฎาพร วุฒิประเสริฐ, 2552; จิรนนท์ ปัญจมทุม, 2553; จารุกัญญา ทองชมพู, 2553; ธิดา เจริญสุขพลอยผล, 2553; สุวรรณิ รุ่งจตุรงค์, 2555; จรียาพร ไชยวงศ์, 2556; ทศนีย์ นันตะภาพ, 2556; ณัฐธัชธรร อุทัยวงศ์ศักดิ์, 2559) ซึ่งการศึกษาส่วนใหญ่เน้นความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีและศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 ของกลุ่มบริษัทและการศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์มาตรฐานการรายงานทางการเงินกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และประเด็นปัญหาที่ศึกษา ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ในด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ ค่าเสื่อมราคา การตัดรายการ และด้านการเปิดเผยข้อมูลอย่างไร และปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีและระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเรื่องปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี ซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอิสริยา ปันตบแต่ง (2554) ปัจจัยจูงใจในการแลกเปลี่ยนความรู้ของพนักงานสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและอภาศิริ ตระกูลจันทนาค จนได้กรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาอำเภอพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยค้นคว้าและรวบรวมจากเว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต เอกสารต่าง ๆ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ หัวหน้าบัญชี นักบัญชีและ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17 ของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา จำนวน 152 คน จากจำนวนหน่วยงานภาครัฐ 82 แห่ง (สำนักงานคลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระบบ GFMS ตามแนวทางการบริหารจัดการสิทธิสำหรับส่วนราชการ, 2560)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ทั้งประเภทปลายปิด (Closed-ended questions) และประเภทปลายเปิด (Open-ended questions) ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยาได้แบ่งออกเป็น

ส่วนที่ 1 วิจัยพื้นฐานของนักบัญชี เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ด้านระดับการศึกษา ด้านประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี ด้านระดับตำแหน่งงานและด้านการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และด้านช่องทางการรับรู้ ข่าวสาร จำนวน 9 ข้อ

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนค่าน้ำหนักของคำตอบ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

$$\begin{aligned} \text{สูตรการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าความสูง} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00	อยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20	อยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40	อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60	อยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวน 25 ข้อ โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกตอบว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” โดยให้คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ตอบถูก และให้คะแนน 0 หมายถึง ตอบผิด คะแนนสูงสุดหรือผู้ตอบถูก เท่ากับ 25 คะแนน คะแนนน้อยสุดหรือผู้ตอบผิด เท่ากับ 0 คะแนน

โดยผู้ศึกษาทำการรวบรวมคะแนนทั้งหมดมาจัดระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย โดยมีเกณฑ์ประเมินผล ดังนี้

ค่าร้อยละที่ตอบถูก	จำนวนข้อที่ตอบถูก	ความหมายระดับความรู้ความเข้าใจ
66.67 - 100	17 - 25	อยู่ในระดับมาก
33.34 - 66.66	9 - 16	อยู่ในระดับปานกลาง
0 - 33.33	0 - 8	อยู่ในระดับน้อย

ส่วนที่ 4 คำถามแบบปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทาง/ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในหน่วยงานของท่าน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหมายให้มีความสอดคล้องตามกรอบแนวคิดกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

3. ร่างแบบสอบถามและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อช่วยพิจารณา และนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหามากที่สุด และภาษาที่ใช้เพื่อให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) ผศ.ดร.สุภาวดี สุชีชีพ มอสรส์ 2) ดร.ปัทมา ตรีมงคล 3) ผศ.ชลอ หนูอินทร์ 4) ผศ.สุรัชย์ เอ็มอักษร 5) ผศ.กิงกาญจน์ มูลเมือง

5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา

6. การตรวจหาคุณภาพของแบบสอบถาม

6.1 การนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักวิชาการเงินและบัญชี จำนวน 30 คน ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด

6.2 การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อประเมินคุณภาพของแบบสอบถามว่าแต่ละข้อคำถามมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ผลจากการทดสอบแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นในภาพรวมเท่ากับ 0.8831

7. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุด และนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่างต่อไปได้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามงานวิจัย จากผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาคีฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และผู้ศึกษาดำเนินตามขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

3.3.1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและความสมบูรณ์ของเอกสารเตรียมการจัดเก็บข้อมูล

3.3.2 เก็บข้อมูลด้วยการนำแบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์พร้อมแนบซองเอกสารและติดแสตมป์เอกสารกลับคืนและเก็บด้วยตนเอง จำนวน 152 ชุดให้กับหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา

3.3.3 เริ่มการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม 2560 ถึง พฤศจิกายน 2560 รวมระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 2 เดือน

3.3.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถามซึ่งตอบสมบูรณ์ทุกฉบับแล้วนำไปบันทึกโดยจัดให้เป็นหมวดหมู่ตามวิธีการทางสถิติแยกประเภทของข้อมูลตามตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม โดยการวิเคราะห์ข้อมูล Statistical Analysis จะใช้ Microsoft Excel และโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS ช่วยในการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การประมวลผลข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ครบตามจำนวนที่กำหนดแล้ว ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนแล้วจึงทำการลงรหัสตามตัวแปรที่กำหนด จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด นำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญ .05 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการแจกแจงหรืออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชี ได้แก่ ด้านระดับการศึกษา ด้านประสบการณ์ทำงาน ด้านบัญชี ด้านระดับตำแหน่งงานและด้านการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

1.2 ปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ด้านแรงจูงใจ ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี

1.3 ระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ได้แก่ การรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่า ภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการและการเปิดเผยข้อมูล

2. สถิติเชิงอุปมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปร และ ทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

2.1 ค่าสถิติไค - สแควร์ (Chi-square) โดยทดสอบความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับความรู้ ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ กับปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชี สำหรับข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบของความถี่ สัดส่วนร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับระดับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยใช้การทดสอบ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) เป็นการหาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไป ค่าที่ได้เรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 ถ้ามีค่าติดลบ หมายความว่า ตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ถ้ามีค่าติด บวก หมายความว่า ตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ถ้ามีค่าเป็น 0 หมายความว่าไม่มี ความสัมพันธ์กัน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาระดับน้ำหนักความสัมพันธ์ (Determining the strength of the relationship) ของ Cohen (1988) ดังนี้

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
ระหว่าง 0.10 - 0.29	มีความสัมพันธ์กันระดับน้อย
ระหว่าง 0.30 - 0.49	มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง
ระหว่าง 0.50 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันระดับมาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

ผลของการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาอำเภอพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสามารถสรุปผล ได้ดังนี้

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยแสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี ระดับตำแหน่งงาน จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวนหัวหน้าบัญชีและนักบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชีในหน่วยงาน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสภาพแวดล้อม ด้านบรรยากาศ การเรียนรู้ในที่ทำงาน ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี โดยแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยแสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบวิธี Multiple Correlation Analysis

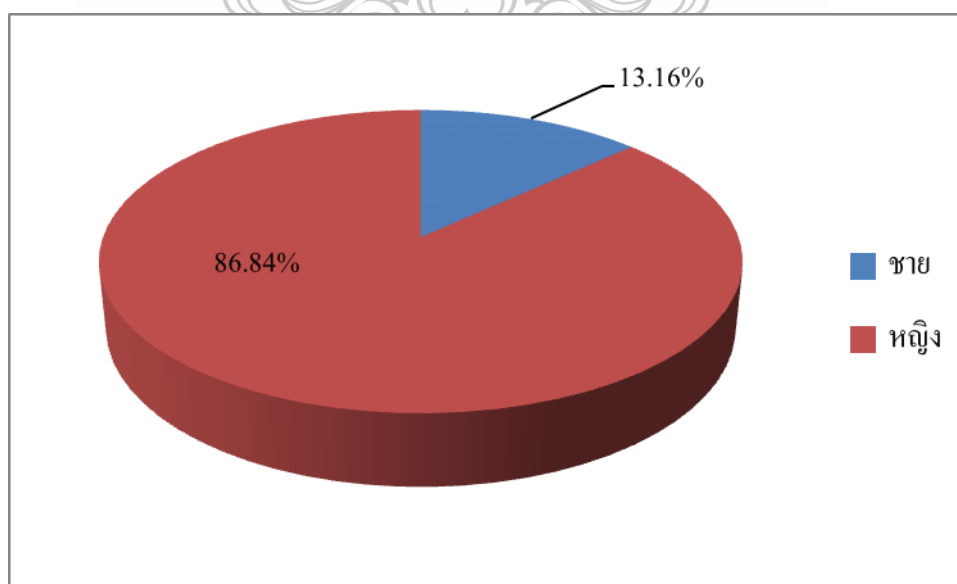
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยแสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี ด้านระดับตำแหน่งงาน จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวนหัวหน้าบัญชีและนักบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชีในหน่วยงาน

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (N = 152)	ร้อยละ
ชาย	20	13.16
หญิง	132	86.84
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 86.84 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.16 ตามลำดับ แสดงเป็นกราฟได้ดังภาพที่ 4.1

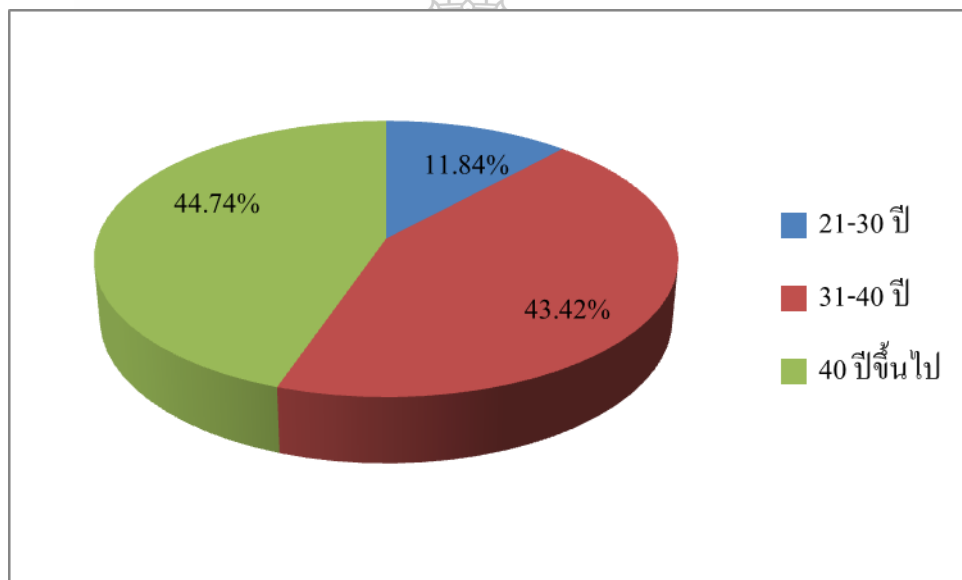

ภาพที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (N = 152)	ร้อยละ
21-30 ปี	18	11.84
31-40 ปี	66	43.42
40 ปีขึ้นไป	68	44.74
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 44.74 รองลงมาคืออายุ 31-40 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 43.42 และมีอายุ 21-30 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.84 ตามลำดับ แสดงเป็นกราฟได้ดังภาพที่ 4.2

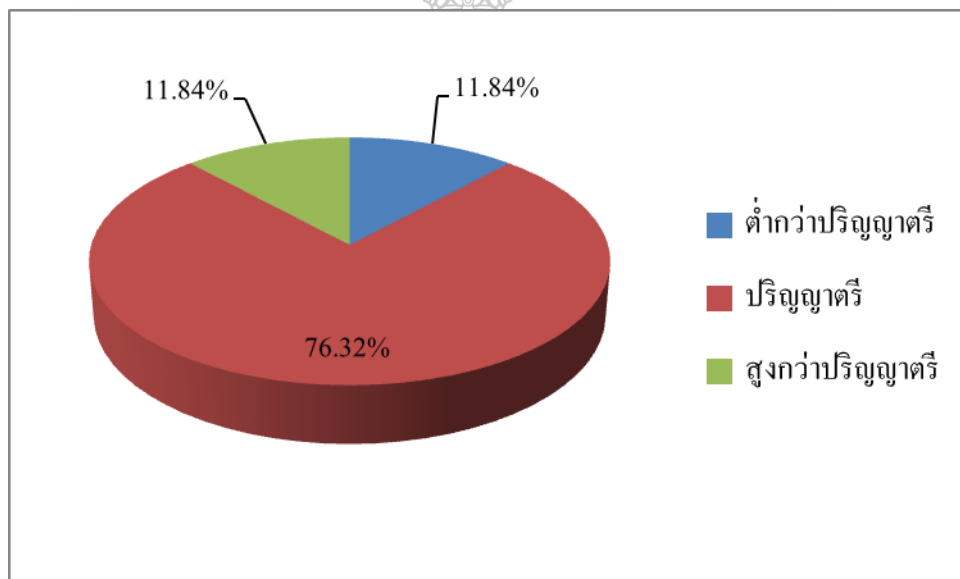

ภาพที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามอายุ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (N = 152)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	18	11.84
ปริญญาตรี	116	76.32
สูงกว่าปริญญาตรี	18	11.84
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 76.32 รองลงมา มีระดับการศึกษาต่ำกว่าและสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.84 เท่ากัน แสดงเป็นกราฟได้ดังภาพที่ 4.3

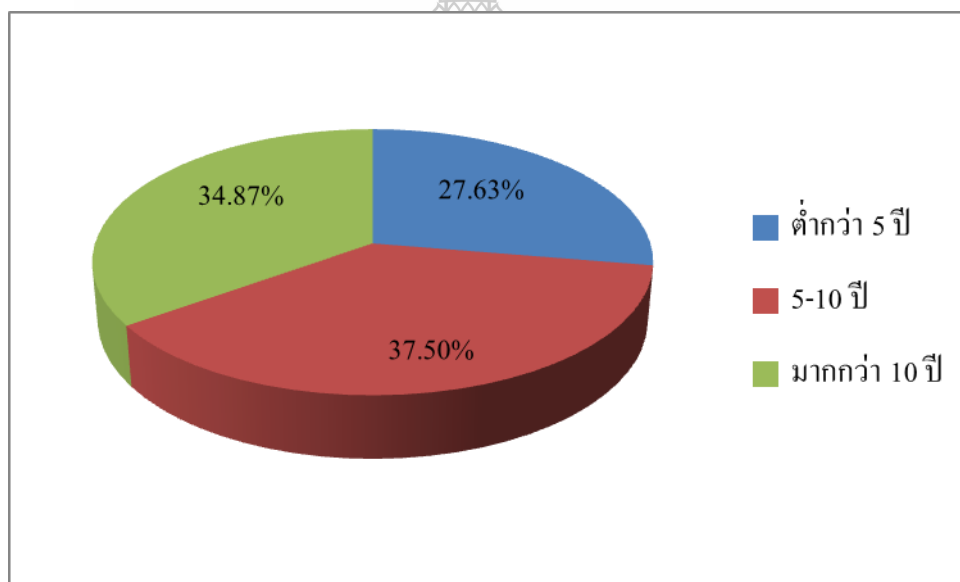

ภาพที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี

ประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี	จำนวน (N = 152)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	42	27.63
5-10 ปี	57	37.50
มากกว่า 10 ปี	53	34.87
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี 5-10 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีมากกว่า 10 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 34.87 และมีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 27.63 ตามลำดับ แสดงเป็นกราฟได้ดังภาพที่ 4.4

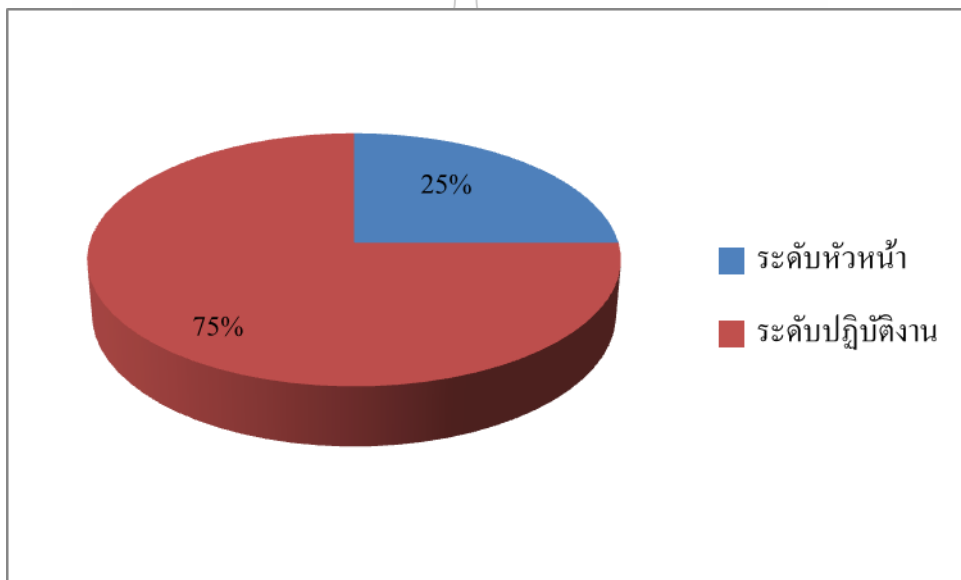

ภาพที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน

ระดับตำแหน่งงาน	จำนวน (N = 152)	ร้อยละ
ระดับหัวหน้า	38	25.00
ระดับปฏิบัติงาน	114	75.00
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานระดับปฏิบัติงาน จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา มีตำแหน่งงานระดับหัวหน้างาน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 แสดงเป็นกราฟได้ดังภาพที่ 4.5

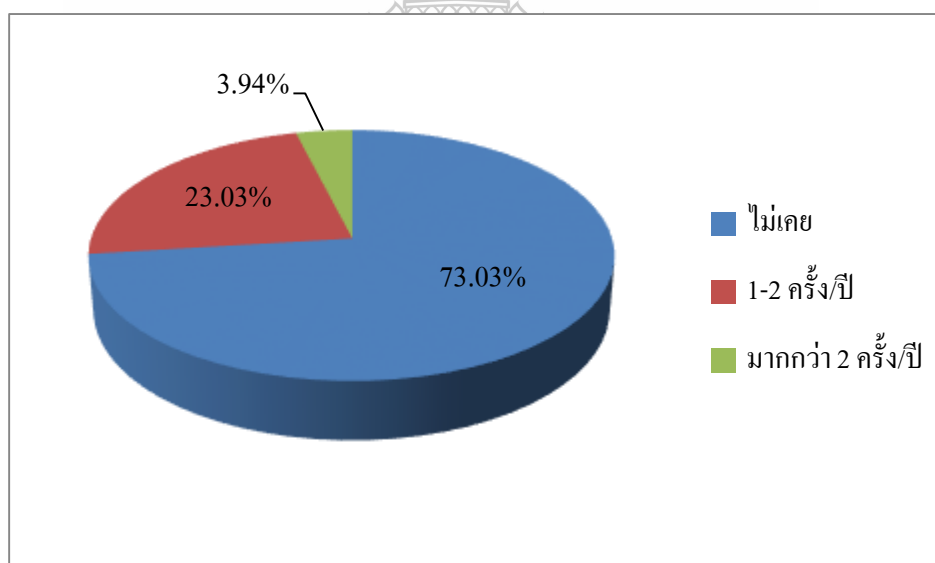

ภาพที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามจำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม ความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

จำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรมฯ	จำนวน (N = 152)	ร้อยละ
ไม่เคย	111	73.03
1-2 ครั้ง/ปี	35	23.03
มากกว่า 2 ครั้ง/ปี	6	3.94
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 73.03 รองลงมาคือเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้ง/ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 23.03 และเข้ารับการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง/ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.94 ตามลำดับ แสดงเป็นกราฟได้ดังภาพที่ 4.6

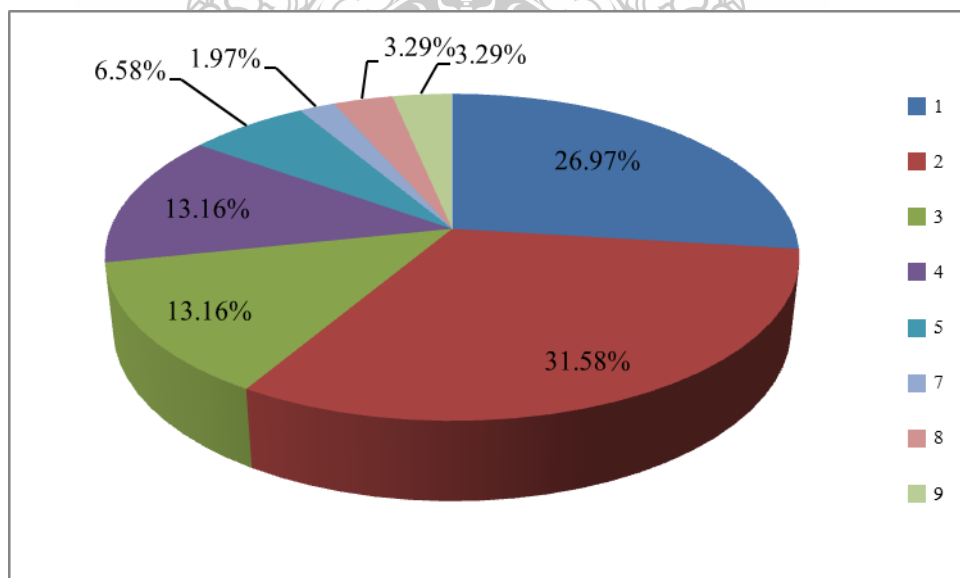
ภาพที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามจำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม ความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามจำนวนหัวหน้าบัญชีและนักบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชีในหน่วยงาน

จำนวนหัวหน้าบัญชีและนักบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชี	จำนวน (N = 152)	ร้อยละ
1	41	26.97
2	48	31.58
3	20	13.16
4	20	13.16
5	10	6.58
7	3	1.97
8	5	3.29
9	5	3.29
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่าในหน่วยงานของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีหัวหน้าบัญชีและนักบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชี รวม 2 คน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58 รองลงมา คือ มีหัวหน้าบัญชีและนักบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชี รวม 1 คน จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 26.97 และมีหัวหน้าบัญชีและนักบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชี รวม 3 คน และ 4 คน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.16 ตามลำดับ แสดงเป็นกราฟได้ดังภาพที่ 4.7

ภาพที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐาน จำแนกตามจำนวนหัวหน้าบัญชีและนักบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชีในหน่วยงาน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสภาพแวดล้อม ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี โดยแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน

ปัจจัยสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
บรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน			
1. มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันภายในในที่ทำงาน	3.74	0.77	มาก
2. มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานอย่างเสรี	3.82	0.78	มาก
3. มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ตลอดเวลา	4.13	0.67	มาก
รวม	3.89	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่านักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงานในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ตลอดเวลา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 รองลงมาพบว่า มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานอย่างเสรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และมีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันภายในในที่ทำงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อม ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดเรียนรู้

ปัจจัยสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้			
1. ผู้บริหารมีนโยบายสนับสนุนให้นักบัญชีเข้าอบรมความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพ	3.87	0.74	มาก
2. หน่วยงานมีการเปิดโอกาสให้เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพการทำงาน	3.75	0.70	มาก
3. หน่วยงานมีการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น	3.49	0.85	มาก
รวม	3.70	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่านักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อม ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีนโยบายสนับสนุนให้นักบัญชีเข้าอบรมความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 รองลงมาพบว่า หน่วยงานมีการเปิดโอกาสให้เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพการทำงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และหน่วยงานมีการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อม ด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี

ปัจจัยสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร			
1. ศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง (www.cdg.go.th)	3.92	0.69	มาก
2. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือเวียนที่แจ้งมาถึงหน่วยงาน	3.82	0.74	มาก
3. โทรสอบถามปรึกษาบุคลากรกรมบัญชีกลาง/สำนักงาน	3.58	0.83	มาก
ตรวจเงินแผ่นดิน/คลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา			
รวม	3.77	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่านักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อม ด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง (www.cdg.go.th) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 รองลงมาพบว่า ศึกษาข้อมูลจากหนังสือเวียนที่แจ้งมาถึงหน่วยงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และโทรสอบถามปรึกษาบุคลากรกรมบัญชีกลาง/สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน/คลังจังหวัดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อม โดยรวมทุกด้าน

ปัจจัยสภาพแวดล้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
บรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน	3.89	0.57	มาก
แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้	3.70	0.66	มาก
ช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี	3.77	0.59	มาก
รวม	3.79	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่านักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อม โดยรวมทุกด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 รองลงมา คือ ด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี
ภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ตารางที่ 4.12 แสดงร้อยละระดับของความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ
ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการรับรู้รายการ

การรับรู้รายการ	ตอบถูก	ร้อยละ	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
1. การรับรู้ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไข 2 ข้อ คือ 1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นและ 2. มูลค่าของสินทรัพย์นั้นสามารถวัดได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ	42	27.63	น้อย
2. รายการชิ้นส่วนอะไหล่ อุปกรณ์ที่สำรองไว้ใช้งาน และอุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อมบำรุงหากซื้อเข้ามาในราคาไม่เกิน 5,000 บาท ให้รับรู้เป็นค่าวัสดุ	54	35.53	ปานกลาง
3. การปรับปรุงสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบท่อระบายน้ำทิ้ง ระบบประปาและไฟฟ้า และระบบเครือข่ายการสื่อสาร เป็นต้น หน่วยงานต้องรับรู้รายการดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายภายใต้บัญชีค่าซ่อมแซม	68	44.74	ปานกลาง
4. ต้นทุนในการซ่อมบำรุงที่เกิดขึ้นเป็นประจำมีองค์ประกอบหลักเป็นต้นทุนค่าแรงงาน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง และอากรวมถึงชิ้นส่วนอะไหล่ชิ้นเล็ก หน่วยงานต้องรับรู้รายการดังกล่าวเป็นที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	82	53.95	ปานกลาง
5. ต้นทุนในการเปลี่ยนแทนส่วนประกอบของรายการ เช่น การเปลี่ยนแทนผนังภายในอาคารเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	117	76.97	มาก
รวม	363	47.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่านักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เกี่ยวกับการรับรู้รายการ อยู่ในระดับปานกลาง โดยคิดเป็นร้อยละ 47.76 มีผู้ตอบถูกในข้อ 5 มีคะแนนสูงสุด 117 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.97 และผู้ตอบถูกในข้อ 1 มีคะแนนน้อยที่สุด 42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 27.63

ตารางที่ 4.13 แสดงร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ

การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ	ตอบถูก	ร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ
1. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ให้รับรู้รายการเป็นสินทรัพย์เมื่อเริ่มแรกโดยใช้ราคาซื้อขายรวมภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียกคืนไม่ได้	132	86.84	มาก
2. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่ได้มาจากการแลกเปลี่ยนกับรายการสินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวแทนหน่วยงานต้องวัดมูลค่าต้นทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนด้วยมูลค่ายุติธรรม	129	84.87	มาก
3. ประมาณการต้นทุนในการซื้อ การขนย้าย และการบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์เมื่อเลิกใช้งาน ไม่ถือเป็นราคาทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	64	42.11	ปานกลาง
4. ต้นทุนในการฝึกอบรมพนักงานเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพถือเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	93	61.18	ปานกลาง
5. หน่วยงานซื้ออาคาร 8,000,000 บาท มีค่าภาษีที่เรียกคืนไม่ได้ และค่าธรรมเนียมในการโอน 100,000 บาท ค่านายหน้า 100,000 บาท และค่าใช้จ่ายในการเปิดอาคารใหม่ 50,000 บาท ดังนั้น หน่วยงานจะบันทึกต้นทุนของอาคาร ด้วยยอดเท่ากับ 8,250,000 บาท	82	53.95	ปานกลาง
รวม	500	65.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่านักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เกี่ยวกับการวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคิดเป็นร้อยละ 65.79 มีผู้ตอบถูกในข้อ 1 มีคะแนนสูงสุด 132 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.84 และผู้ตอบถูกในข้อ 3 มีคะแนนน้อยที่สุด 64 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 42.11

ตารางที่ 4.14 แสดงร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ

การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ	ตอบถูก	ร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ
1. หลังจากที่หน่วยงานวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ด้วยราคาทุนแล้ว หน่วยงานสามารถเลือกนโยบายบัญชีโดยใช้วิธีราคาทุนหรือวิธีการตีราคาใหม่	112	73.68	มาก
2. หากหน่วยงานเลือกใช้นโยบายตีราคาอาคารใหม่ หน่วยงานต้องตีราคาสินทรัพย์ชนิดอื่น ๆ ทุกรายการ จะเลือกตีเฉพาะบางประเภทไม่ได้	59	38.82	ปานกลาง
3. หากการตีราคาสินทรัพย์ใหม่เป็นครั้งแรก ทำให้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นเพิ่มขึ้น หน่วยงานต้องรับรู้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ โดยตรงไปยังบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์”	118	77.63	มาก
4. หน่วยงานต้องใช้วิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียวในการคิดค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	60	39.47	ปานกลาง
5. หากหน่วยงานมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าคงเหลือหรือมีการเปลี่ยนแปลงอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ใหม่ การเปลี่ยนแปลงนั้นให้ถือเป็นการเปลี่ยนนโยบายการบัญชี	34	22.37	น้อย
รวม	383	50.39	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 พบว่านักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ อยู่ในระดับปานกลาง โดยคิดเป็นร้อยละ 50.39 ผู้ตอบถูกในข้อ 3 มีคะแนนสูงสุด 118 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.63 และผู้ตอบถูกในข้อ 5 มีคะแนนน้อยที่สุด 34 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 22.37

ตารางที่ 4.15 แสดงร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในด้านการตัดรายการ

การตัดรายการ	ตอบถูก	ร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ
1. เมื่อหน่วยงานจำหน่ายสินทรัพย์ ให้รับรู้ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ในงบแสดงฐานะการเงิน	45	29.61	น้อย
2. หน่วยงานจะตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ออกจากบัญชีเมื่อเลิกใช้งาน	59	38.82	ปานกลาง
3. หากหน่วยงานตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ออกจากบัญชี หน่วยงานต้องตัดรายการส่วนประกอบอื่น ๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในภายหลังออกจากบัญชีด้วย	122	80.26	มาก
4. หากรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สิ้นสุดอายุการให้ประโยชน์ตามที่ได้ประมาณไว้แล้ว หน่วยงานต้องตัดรายการดังกล่าวออกจากบัญชี แม้ว่าจะยังใช้สินทรัพย์นั้นอยู่ก็ตาม	79	51.97	ปานกลาง
5. หน่วยงานต้องรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในบัญชีรายได้สูง/ต่ำ กว่าค่าใช้จ่าย	127	83.55	มาก
รวม	432	56.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่านักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการตัดรายการ อยู่ในระดับปานกลาง โดยคิดเป็นร้อยละ 56.84 ผู้ตอบถูกในข้อ 5 มีคะแนนสูงสุด 127 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.55 และผู้ตอบถูกในข้อ 1 มีคะแนนน้อยที่สุด 45 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 29.61

ตารางที่ 4.16 แสดงร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการเปิดเผยข้อมูล

การเปิดเผยข้อมูล	ตอบถูก	ร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ
1. หน่วยงานต้องเปิดเผยมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และผลขาดทุนจากการค้ำค่าสะสมในรายงานการเงิน	135	88.82	มาก
2. หน่วยงานต้องเปิดเผยวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ อัตราค่าเสื่อมราคา	128	84.21	มาก
3. หน่วยงานไม่จำเป็นต้องเปิดเผยเกณฑ์การวัดมูลค่าที่ใช้ในการกำหนดมูลค่าบัญชีในรายงานการเงิน	76	50.00	ปานกลาง
4. หน่วยงานต้องเปิดเผยจำนวนรายการทั้งสิ้นที่รับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการก่อสร้าง	117	76.97	มาก
5. กรณีที่แสดงรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ด้วยราคาตีใหม่ หน่วยงานต้องเปิดเผยส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ ซึ่งต้องแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของส่วนเกินทุนดังกล่าว ในระหว่างงวด	131	86.18	มาก
รวม	587	77.24	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่านักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการเปิดเผยข้อมูล อยู่ในระดับมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 77.24 ผู้ตอบถูกในข้อ 1 มีคะแนนสูงสุด 135 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.82 และผู้ตอบถูกในข้อ 3 มีคะแนนน้อยที่สุด 76 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ตารางที่ 4.17 แสดงร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยรวมทุกด้าน

รายการ	ตอบถูก	ร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ
ด้านการรับรู้รายการ	363	47.76	ปานกลาง
ด้านการวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ	500	65.79	ปานกลาง
ด้านการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ	383	50.39	ปานกลาง
ด้านการตัดรายการ	432	56.84	ปานกลาง
ด้านการเปิดเผยข้อมูล	587	77.24	มาก
รวม	2,265	59.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่านักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 59.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการเปิดเผยข้อมูล มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 77.24 ส่วนด้านการวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ ด้านการตัดรายการ ด้านการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ และด้านการรับรู้รายการอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 65.79, 56.84, 50.39 และ 47.76 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านระดับการศึกษาแตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน
ด้านระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ระดับความรู้ความเข้าใจ						N=152 Pearson Chi-Square $X^2=21.396$ P=0.000**
	น้อย		ปานกลาง		มาก		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	27.78	8	44.44	5	27.78	
ปริญญาตรี	23	19.83	85	73.28	8	6.89	
สูงกว่าปริญญาตรี	5	27.78	6	33.33	7	38.89	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานด้านระดับการศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกัน และเมื่อทำการทดสอบสมมติฐานทางสถิติแล้วพบว่าด้านระดับการศึกษามีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีแตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน
ด้านประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี

ประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี	ระดับความรู้ความเข้าใจ						N=152 Pearson Chi-Square $X^2=14.896$ P= 0.005**
	น้อย		ปานกลาง		มาก		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ต่ำกว่า 5 ปี	17	40.48	20	47.62	5	11.90	
5-10 ปี	10	17.55	42	73.68	5	8.77	
มากกว่า 10 ปี	6	11.32	37	69.81	10	18.87	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานด้านประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี พบว่ามีความแตกต่างกัน และเมื่อทำการทดสอบสมมติฐานทางสถิติแล้ว พบว่าประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านระดับตำแหน่งงานแตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานด้านระดับตำแหน่งงาน

ระดับตำแหน่งงาน	ระดับความรู้ความเข้าใจ						N=152 Pearson Chi-square
	น้อย		ปานกลาง		มาก		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ระดับหัวหน้างาน	5	13.16	23	60.53	10	26.31	X ² =8.539
ระดับปฏิบัติงาน	28	24.56	76	66.67	10	8.77	P=0.014*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานด้านระดับตำแหน่งงาน พบว่ามีความแตกต่างกัน และเมื่อทำการทดสอบสมมติฐานทางสถิติแล้ว พบว่าระดับตำแหน่งงานมีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานด้านการอบรม เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับ การอบรม	ระดับความรู้ความเข้าใจ						N=152 Pearson Chi-Square $X^2=36.665$ P=0.000**
	น้อย		ปานกลาง		มาก		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ไม่เคย	27	24.32	78	70.27	6	5.41	
1-2 ครั้ง/ปี	6	17.14	20	57.14	9	25.72	
มากกว่า 2 ครั้ง/ปี	0	0.00	1	16.67	5	83.33	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานด้านจำนวนครั้งที่ท่านเคยเข้ารับการอบรมฯ พบว่ามีความแตกต่างกัน และเมื่อทำการทดสอบสมมติฐานทางสถิติแล้ว พบว่าจำนวนครั้งที่ท่านเคยเข้ารับการอบรมฯ มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบวิธี Multiple Correlation Analysis

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยสภาพแวดล้อมในด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมและความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ปัจจัยสภาพแวดล้อม	ความรู้ความเข้าใจ	
	r	p-value (N=152)
บรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน	0.087	0.284
แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้	0.164*	0.044
ช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี	0.210**	0.009
รวม	0.187*	0.021

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมและความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมโดยรวม ($r = 0.187$, $p\text{-value} = 0.021$) มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์อยู่ในระดับน้อยและมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยมีรายละเอียดเป็นรายด้าน ดังนี้

ปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ($r = 0.087$, $p\text{-value} = 0.284$)

ปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในระดับน้อยและมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = 0.164$, $p\text{-value} = 0.044$)

ปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชีมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในระดับน้อยและมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.210$, $p\text{-value} = 0.009$)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาอำเภอพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 การอภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย
- 5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

5.1 สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีหน่วยงานภาครัฐในอำเภอพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี 5-10 ปี ทำงานอยู่ในตำแหน่งงานระดับปฏิบัติการ และส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อม (ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี) ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล ดังนี้

1. นักบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในอำเภอพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อม (ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี) ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับในด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสาร โดยสามารถสรุปผลเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้เพื่อ

เพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง ร่องลงมา คือ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานอย่างเสรี ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันภายในที่ทำงาน

1.2 ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีนโยบายสนับสนุนให้นักบัญชีเข้าอบรมความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพ ร่องลงมา พบว่า หน่วยงานมีการเปิดโอกาสให้เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพการทำงาน ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 ด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง (www.cdg.go.th) ร่องลงมา คือ ศึกษาข้อมูลจากหนังสือเวียนที่แจ้งมาถึงหน่วยงาน ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โทรสอบถามปรึกษาบุคลากรกรมบัญชีกลาง/สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน/คลังจังหวัด

2. นักบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในอำเภอพระนครศรีอยุธยา มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านซึ่งเรียงลำดับในด้านการรับรู้รายการ การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ การตัดรายการ และการเปิดเผยข้อมูล โดยสามารถสรุปผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการรับรู้รายการ พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านการวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการตัดรายการ พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านการเปิดเผยข้อมูล พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านระดับการศึกษาแตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า โดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีแตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ พบว่ามีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านระดับตำแหน่งงานแตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่เป็นระดับปฏิบัติการ

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ แตกต่างกัน ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรม

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยสภาพแวดล้อม (ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี) มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อม โดยรวมมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยและมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า r เท่ากับ 0.187 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของนักบัญชี ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยและมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า r เท่ากับ 0.164 ส่วนปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชีมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยและมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่า r เท่ากับ 0.009 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาอำเภอพระนครศรีอยุธยา สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานด้านระดับการศึกษา ด้านประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี ด้านระดับตำแหน่งงาน และด้านการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยรวมทุกด้านพบว่า นักบัญชีที่มีปัจจัยพื้นฐานแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐชัชพร อุทัยวงศ์ศักดิ์ (2559) ที่ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่บริษัท เจ ดับบลิวเอส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า พนักงานของบริษัท เจ ดับบลิวเอส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ที่มีเพศหญิง อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท ตำแหน่งผู้ทำบัญชี/นักบัญชี ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป และการฝึกอบรมวิชาชีพบัญชี มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ นอกจากนี้ยังพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของอาภาศรี ตระกูลจันทนาค (2551) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงินในจังหวัดปทุมธานี โดยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีในจังหวัดปทุมธานี โดยควรมีการจัดฝึกอบรมสัมมนาบ่อยครั้ง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานจริงมากยิ่งขึ้นนำมาซึ่งความถูกต้องและความเชื่อถือได้ในการนำเสนองบการเงินเพื่อประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินและการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ยังพบว่าผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานมีประเด็นอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านระดับการศึกษาแตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐชัชพร อุทัยวงศ์ศักดิ์ (2559) ที่ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่บริษัท เจ ดับบลิวเอส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด พบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

1.2 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีแตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ พบว่า มีความแตกต่างกันโดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอากาศรี ตระกูลจันทนาค (2551) ที่ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงินในจังหวัดปทุมธานี พบว่า พนักงานที่มีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีแตกต่างกัน

1.3 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านระดับตำแหน่งงานแตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่เป็นระดับปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณิ รุ่งจตุรงค์ (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ พบว่า การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ พบว่า ด้านระดับตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินโดยรวมแตกต่างกัน

1.4 ปัจจัยพื้นฐานของนักบัญชีในด้านการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แตกต่างกันที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมฯ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจตุรภัฏญ์ ทองชมพู (2553) ที่ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีธนาคารพาณิชย์ไทยเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 39 เรื่องการรับรู้และวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน พบว่า จำนวนครั้งในการอบรมที่แตกต่างกัน มีผลต่อความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 39 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความคิดเห็นของนักบัญชีเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อม ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี โดยส่วนใหญ่ให้คะแนนมากที่สุดเกี่ยวกับ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ตลอดเวลา ผู้บริหารมีนโยบายสนับสนุนให้นักบัญชีเข้าอบรมความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพ และมีช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชีจากการศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง (www.cdg.go.th) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมของกรองแก้ว อยู่สุข (2543) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานในลักษณะต่าง ๆ จะมีผลต่อพฤติกรรม

และเจตคติของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของสุประภาดา โชติมณี (2551) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน คือ สิ่งที่อยู่รอบตัวผู้ทำงานภายในองค์กร เป็นสิ่งสะท้อนถึงความรู้สึกของคนทำงานที่มีต่อการทำงาน และมีการแลกเปลี่ยนความรู้การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ให้คนอื่นที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ หรือประสบการณ์ดีๆ ที่เสริมกันก็แบ่งปันให้คนอื่นได้รับรู้ด้วยและพร้อมนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ให้เหมาะกับงานของตัวเอง แล้วกลับมาแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการปรับปรุงและต่อยอดความรู้ และในส่วนของปัจจัยสภาพแวดล้อมแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ นักบัญชีส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารมีนโยบายสนับสนุนให้นักบัญชีเข้าอบรมความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสององค์ประกอบของเฮอริชเบอร์ก (Motivator-Hygiene Two-Factor Theory) ในส่วนปัจจัยค่าจูงซึ่งเป็นแรงจูงใจภายนอกในเรื่องความเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานในอนาคต ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ได้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน นโยบายการบริหารงานขององค์กร สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความเป็นอยู่ส่วนตัว และความมั่นคงในหน้าที่การงาน และมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยกระตุ้นในเรื่องความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน หมายถึง การได้รับโอกาสในการเลื่อนสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น การได้รับการส่งเสริมในด้านการศึกษาเพิ่มเติม และการฝึกอบรม นอกจากนี้ยังพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของอาภาศรี ตระกูลจันทาค (2551) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ในจังหวัดปทุมธานีพบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

3. ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเปิดเผยข้อมูล มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีความรู้ความเข้าใจด้านการวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายได้ ด้านการตัดรายการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจษฎาพร วุฒิประเสริฐ (2552) ที่ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ปรับปรุง พ.ศ.2550) ในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีพบว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่ มีระดับความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 ระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดา เจริญสุขพลอยผล (2553) ที่ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของพนักงานบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 ได้ศึกษาพบว่า พนักงานบัญชีกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 ในแต่ละด้าน คือ ด้านการเปิดเผยข้อมูล ด้านการวัดมูลค่าอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ นันตะภาพ (2556) ได้ศึกษาความรู้

ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐาน ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบริการรับทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับมาก และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตของมาตรฐานการบัญชี เกี่ยวกับการวัดมูลค่าภายหลังรับรัฐรายการอยู่ระดับน้อย

4. จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมกับความรู้ความเข้าใจของ นักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ พบว่า ปัจจัย สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยและมีความสัมพันธ์ ไปในทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อม ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน "ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ ซึ่งปัจจัย สภาพแวดล้อมด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านช่องทางการรับรู้ ข่าวสารทางด้านบัญชีมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยและมีความสัมพันธ์ไปในทาง เดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่เป็น ไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาภาศรี ตระกูลจันทน (2551) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงินในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ปัจจัยเกื้อหนุนเกี่ยวกับโอกาสในการพัฒนา ตนเองและการเข้ารับการอบรม มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ .05 และมีความสัมพันธ์กันในทางบวก

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาอำเภอพระนครศรีอยุธยา ทำให้มี ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

1. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน ควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ภายในที่ทำงาน จากนักบัญชีที่มีความรู้และประสบการณ์มากกว่า โดยการนำมาแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการปรับปรุงและต่อ ยอดความรู้ให้มากขึ้นอันจะส่งผลให้เพิ่มพูนศักยภาพในการปฏิบัติงาน

2. ด้านแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ หน่วยงานควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สามารถ พัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เนื่องจากมาตรฐานการบัญชี

ภาครัฐ ดังกล่าวเป็นมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ที่เพิ่งเริ่มต้นบังคับใช้ อาจต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่

3. ด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยและมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน โดยเฉพาะในส่วนของการศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง ดังนั้นหน่วยงานควรมีการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทำให้นักบัญชีสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากเว็บไซต์ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้ นักบัญชีได้มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น

4. ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหน่วยงานภาครัฐควรมีการจัดฝึกอบรมมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17 และฉบับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาทางทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ จะช่วยให้การแสดงผลข้อมูลในรายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐถูกต้องตามมาตรฐานและนโยบายที่รับรองทั่วไป และการบัญชีภาครัฐของไทยมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการสนับสนุนหรือพัฒนาความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในหน่วยงานให้สามารถประยุกต์มาตรฐานการบัญชีภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

5.4.1 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งยังไม่มี การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในเชิงคุณภาพ ดังนั้น ควรมีวิธีการวิจัยในเชิงคุณภาพเพื่อเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกเนื่องจากเป็นมาตรฐานใหม่ เช่น การวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม

5.4.2 ระหว่างใช้และหลังจากการใช้ในระยะเวลาที่แตกต่างกัน มีผลกระทบอย่างไรกับงบการเงินในการนำมาปฏิบัติใช้

5.4.3 ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

5.4.4 ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่นที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ วิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เช่น ปัจจัยทางการบริหารงาน

บรรณานุกรม

- กนกพร วรรณานะกุล. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การแบบมีส่วนร่วมกับขวัญของบุคลากรในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปราจีนบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- กรมบัญชีกลาง. (2560). มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์. สืบค้นจาก <http://www.cgd.go.th>
- กรมบัญชีกลาง. (2560). หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2. สืบค้นจาก <http://www.cgd.go.th>
- กรองแก้ว อยู่สุข. (2543). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี.
- จริยาพร ไชยวงศ์. (2556). การวิเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- จารุกัญญา ทองชมพู. (2553). ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีธนาคารพาณิชย์ไทยเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 39 เรื่อง การรับรู้และวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- จิรนนท์ ปัญจมทุม. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- เจษฎาพร วุฒิประเสริฐ. (2552). ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ปรับปรุง พ.ศ.2550) ในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. (การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม).
- ชลธิชา สว่างเนตร. (2542) การรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานภายในองค์กรและขวัญในการทำงานของพนักงานระดับบังคับบัญชาและวิชาชีพ ของบริษัทผลิตภัณฑ์และวัสดุก่อสร้าง จำกัด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- ณัฐชัชกร อุทัยวงศ์ศักดิ์. (2559). ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่บริษัท เจ ดับบลิวเอส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสยาม).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. (2551). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ทัศนีย์ นันตะภาพ. (2556). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการรับทำบัญชีในจังหวัด เชียงใหม่. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- เทพพนม เมืองแมน และสวีน สุวรรณ. (2529). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนา.
- ชนกฤต แซ่ไคว้. (2557). ปัจจัยด้านองค์กรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงนวัตกรรมในการปฏิบัติงานเพื่อรองรับเศรษฐกิจอาเซียนของกลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปเนื้อสัตว์ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- ธิดา เจริญสุขพลอยผล. (2553). ความรู้ความเข้าใจของพนักงานที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ปรับปรุง 2550) กรณีศึกษาบริษัทเอบีซี. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- นงเยาว์ บุญริน. (2554). ผลกระทบต่องบการเงินจากการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่องที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย:กรณีศึกษา กลุ่มธุรกิจโรงแรม. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- นิภา แก้วศรีงาม. (2532). จิตวิทยาองค์กร (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิตานาด โดจินดา. (2554). การศึกษาผลของการประยุกต์มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) ที่มีต่อกิจการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2547). การจัดการความรู้กับคลังความรู้. กรุงเทพมหานคร: เอสอาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- บวร สุวรรณผา. (2550). จิตวิทยาทั่วไป. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. วารสารการวัดผล การศึกษา มศว. มหาสารคาม, 3(1), 22-25.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2537). **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: B&B Publishing.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). **ทัศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ปราณี รามสูต. (2542). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ปารีณา รัตโนทยานนท์. (2553). **ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรของธนาคารกรณีศึกษา ธนาคาร A ต่อ มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 39**. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **ความรู้**. สืบค้นจาก : <http://www.royin.go.th/dictionary>
- ภาณีฉัท วัฒนจินดา. (2557). **ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายบัญชีเรื่องการค้าค่าเสื่อมราคาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. (การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม).
- ภาวัฒน์ พันธุ์แพ. (2547). **ผู้นำกับองค์การแห่งการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- เยาวลักษณ์ กุลพานิช. (2533). **สภาพแวดล้อมกับประสิทธิภาพของงาน**. *ข้าราชการ*, 35, 16-18.
- รัตกัมพล พันธุ์เพ็ง. (2547). **ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานความเหนื่อยล้าทางจิตใจและสุขภาพของพนักงานโรงงานผลิตเลนส์**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- ลักขณา หนูมี. (2557). **ความรู้และความเข้าใจของนักบัญชีธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในอำเภอ เชียงใหม่ ต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2552) เรื่องรายได้**. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- วาสนา อินทร์ชัย. (2551). **ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านบัญชีเพื่อการจัดการของผู้จัดการฝ่ายบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรม เอส ไอ แอล สระบุรี**. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- วิไลกัลยา สาริพันธ์. (2557). **การเปรียบเทียบมาตรฐานการบัญชีไทยกับนโยบายการบัญชีที่ดินและผลกระทบต่องบการเงินของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม**. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร).
- ศิริอนันต์ จูทะเดมิย์. (2529). **ความเครียดหรือสนุกกับงาน**. *พยาบาลสาร*, 13, 53-55.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมยศ นาวิการ. (2539). **ทฤษฎีองค์การ**. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
- สราวุธ มุนเนียม. (2550). **แนวปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัท ลำพูน ซิงเดนเกิน จำกัด**. (รายงานการวิจัยบัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. (2560). **รายงานการประชุม**. สืบค้นจาก https://www.rmutsb.ac.th/university_council/report_meeting/2560/60-11.pdf
- สีมาภา จันทร์หอมกุล. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บรรยากาศองค์การความผูกพันในงาน และความพึงพอใจในชีวิตของบุคลากร สังกัดกรมสารบรรณทหารบก**. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- สกลนารี กาแก้ว. (2546). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สภาพแวดล้อมในการทำงานกับการปฏิบัติงานของพยาบาลตำรวจ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- สร้อยศรี ดาราวงษ์. (2544). **ความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามกฎหมายจราจรของประชาชน ในกรุงเทพมหานคร**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- สุชาดา วุฒิปัญญารัตนกุล. (2556). **การศึกษาการเปลี่ยนวิธีการตีราคาที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และการรับรู้ของนักลงทุน**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สุประภาดา โชติมณี. (2551). **จัดการความรู้อย่างไรให้ใช้ได้ผลกับทุกระบบ**. กรุงเทพมหานคร: พงษ์วรินทร์การพิมพ์.
- สุวรรณณี รุ่งจตุรงค์. (2555). **ปัจจัยที่ส่งต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี สำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ**. (รายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม).
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2546). **ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. สืบค้นจาก <https://www.etda.or.th/app/webroot/files/1/files/L3.pdf>
- สำนักงานคลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (2560). **โครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระบบ FMIS ตามแนวทางการบริหารจัดการจัดสิทธิ สำหรับส่วนราชการ**.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2560). **ความรู้**. สืบค้นจาก <http://www.royin.go.th/?knowledge=body-of-knowledge-knowledge-knowledge-management-km>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อรุณ รักธรรม. (2534). **มนุษย์สัมพันธ์กับนักบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: ป.สัมพันธ์พาณิชย์.
- อิสริยา ปิ่นตบแต่ง. (2554). **ปัจจัยจูงใจในการแลกเปลี่ยนความรู้ของพนักงานสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี).
- อภาศิริ ตระกูลจั่นนาค. (2551). **ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ในจังหวัดปทุมธานี**. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- Bloom, B. S. (1956). **Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: The Cognitive Domain**. New York: David McKay Co., Inc.
- Cohen, J. W. (1988). **Statistical power analysis for the behavioral sciences** (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Haslam, S. A. (2004). **Psychology on organizations** (2nd ed.). Oxford, England: Alden Press.
- Likert, R. (1976). **The Human organization: It's Management and value**. New York: McGraw-Hill.
- Maslow, A. H. (1954). **Motivation and personality**. New York: Harper & Row.
- Morris, C. G. & Maisto, A. A. (2006). **Understanding psychology** (7th ed.). New Jersey: Pearson Education.
- Newman, B. O. & Conrad, K. W. (1999). **A Framework for Characterizing Knowledge Management Methods, Practices, and Technologies**. January 1999, in support of The Introduction to Knowledge Management, George Washington University Course EMGT 298. T1, Spring 1999.
- Russel, B. (1926). **Theory of Knowledge for The Encyclopedia Britannica**. สืบค้นจาก <https://www.marxists.org/reference/subject/philosophy/works/en/russell1.htm>
- Schultz, S. E. (2006). **Psychology & work today** (9th ed.). New Jersey: Pearson Education.

ภาคผนวก ก
แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

เรื่อง ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17 เรื่อง
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาอำเภอพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง

ขอให้ท่านตรวจสอบข้อความว่ามีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการหรือไม่ และ
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง +1	เมื่อท่านแน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ
ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 0	เมื่อท่านไม่แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ
ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง -1	เมื่อท่านแน่ใจว่าข้อความไม่มีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ

ในกรณีที่ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงนิยามและข้อความแต่ละข้อ
โปรดเขียนข้อเสนอแนะของท่านลงในช่องข้อเสนอแนะ หรือให้ข้อเสนอแนะโดยตรงแก่ผู้ศึกษา

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณในความ
อนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวนิสาชล พรหมสาขา ณ สกลนคร
นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

สอบถามติดต่อ 086-6265442

ส่วนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามจะเป็นแบบเลือกตอบ
จำนวน 7 ข้อ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องว่างให้ตรงกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 21-30 ปี ( ) 31-40 ปี ( ) 41 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี

( ) ต่ำกว่า 5 ปี ( ) 5-10 ปี ( ) มากกว่า 10 ปี

5. ระดับตำแหน่งงาน

( ) ระดับหัวหน้างาน ( ) ระดับปฏิบัติงาน

6. จำนวนครั้งที่ท่านเคยเข้ารับการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน
อาคาร และอุปกรณ์

( ) ไม่เคย ( ) 1-2 ครั้ง/ปี ( ) มากกว่า 2 ครั้ง/ปี

7. จำนวนหัวหน้าบัญชีและนักบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชีในหน่วยงานของท่าน คือ .....คน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสภาพแวดล้อม

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5			
	บรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน								
1.	มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันภายในที่ทำงาน	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
2.	มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานอย่างเสรี	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
3.	มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ตลอดเวลา	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
	แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้								
4.	ผู้บริหารมีนโยบายสนับสนุนให้พนักงานเข้าอบรมความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
5.	หน่วยงานมีการเปิดโอกาสให้เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพการทำงาน	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
6.	หน่วยงานมีการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น	1	0	1	1	1	0.8	ผ่าน	
	ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร								
7.	ศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง (www.cdg.go.th)	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
8.	ศึกษาข้อมูลจากหนังสือเวียนที่แจ้งมาถึงหน่วยงานของท่าน	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
9.	โทรสอบถามปรึกษาบุคลากรกรมบัญชีกลาง/สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน/คลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5			
	ความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการรับรู้รายการ								
1.	การรับรู้ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไข 2 ข้อ คือ 1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นและ 2. มูลค่าของสินทรัพย์นั้นสามารถวัดได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
2.	รายการชิ้นส่วนอะไหล่ อุปกรณ์ที่สำรองไว้ใช้งาน และอุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อมบำรุงหากซื้อเข้ามาในราคาไม่เกิน 5,000 บาท ให้รับรู้เป็นค่าวัสดุ	1	1	0	1	1	0.8	ผ่าน	
3.	การปรับปรุงสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบท่อระบายน้ำทั้งระบบประปาและไฟฟ้า และระบบเครือข่ายการสื่อสาร เป็นต้น หน่วยงานต้องรับรู้รายการดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายภายใต้บัญชี ค่าซ่อมแซม	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
4.	ต้นทุนในการซ่อมบำรุงที่เกิดขึ้นเป็นประจำ มีองค์ประกอบหลักเป็นต้นทุนค่าแรงงาน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง และอาจรวมถึงชิ้นส่วนอะไหล่ชิ้นเล็ก หน่วยงานต้องรับรู้รายการดังกล่าวเป็นที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5			
5.	ต้นทุนในการเปลี่ยนแทน ส่วนประกอบของรายการ เช่น การเปลี่ยนแทนผนังภายในอาคารเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ								
6.	ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ให้รับรู้รายการเป็นสินทรัพย์ เมื่อเริ่มแรกโดยใช้ราคาซื้อขายมารวมภายในมูลค่าเพิ่มที่เรียกคืนไม่ได้	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
7.	ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่ได้มาจากการแลกเปลี่ยนกับรายการสินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวแทนของหน่วยงานต้องวัดมูลค่าต้นทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนด้วยมูลค่ายุติธรรม	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
8.	ประมาณการต้นทุนในการซื้อ การขนย้าย และการบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์เมื่อเลิกใช้งาน ไม่ถือเป็นราคาทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
9.	ต้นทุนในการฝึกอบรมพนักงาน เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพถือเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5			
10.	หน่วยงานซื้ออาคาร 8,000,000 บาท มีค่าภาษีที่เรียกคืนไม่ได้และ ค่าธรรมเนียมในการโอน 100,000 บาท ค่านายหน้า 100,000 บาท และ ค่าใช้จ่ายในการเปิดอาคารใหม่ 50,000 บาท ดังนั้น หน่วยงานจะบันทึกต้นทุนของอาคาร ด้วยยอดเท่ากับ 8,250,000 บาท	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ								
11.	หลังจากที่หน่วยงานวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ด้วยราคาทุนแล้ว หน่วยงานสามารถเลือกนโยบายบัญชีโดยใช้วิธีการราคาทุน หรือวิธีการตีราคาใหม่	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
12.	หากหน่วยงานเลือกใช้นโยบายตีราคาอาคารใหม่ หน่วยงานต้องตีราคาสินทรัพย์ชนิดอื่น ๆ ทุกรายการ จะเลือกตีเฉพาะบางประเภทไม่ได้	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
13.	หากการตีราคาสินทรัพย์ใหม่เป็นครั้งแรกทำให้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นเพิ่มขึ้น หน่วยงานต้องรับรู้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ โดยตรงไปยังบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์”	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5			
14.	หน่วยงานต้องใช้วิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียวในการคิดค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
15.	หากหน่วยงานมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าคงเหลือหรือมีการเปลี่ยนแปลงอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ใหม่ การเปลี่ยนแปลงนั้นให้ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดรายการ								
16.	เมื่อหน่วยงานจำหน่ายสินทรัพย์ ให้รับรู้ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ในงบแสดงฐานะการเงิน	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
17.	หน่วยงานจะตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ออกจากบัญชีเมื่อเลิกใช้งาน	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
18.	หากหน่วยงานตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ออกจากบัญชี หน่วยงานต้องตัดรายการส่วนประกอบอื่น ๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงแทนในภายหลังออกจากบัญชีด้วย	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
19.	หากรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สิ้นสุดอายุการให้ประโยชน์ตามที่ได้ประมาณไว้แล้ว หน่วยงานต้องตัดรายการดังกล่าวออกจากบัญชี แม้ว่าจะยังใช้สินทรัพย์นั้นอยู่ก็ตาม	1	1	1	0	1	0.8	ผ่าน	

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5			
20.	หน่วยงานต้องรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในบัญชีรายได้สูง/ (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล								
21.	หน่วยงานต้องเปิดเผยมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมในรายงานการเงิน	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
22.	หน่วยงานต้องเปิดเผยวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ อัตราค่าเสื่อมราคา	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
23.	หน่วยงานไม่จำเป็นต้องเปิดเผยเกณฑ์การวัดมูลค่าที่ใช้ในการกำหนดมูลค่าบัญชีในรายงานการเงิน	1	1	1	0	1	0.8	ผ่าน	
24.	หน่วยงานต้องเปิดเผยจำนวนรายจ่ายทั้งสิ้นที่รับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการก่อสร้าง	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	
25.	กรณีที่แสดงรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ด้วยราคาตีใหม่ หน่วยงานต้องเปิดเผยส่วนเกินทุนจากการตีราคาลินทรัพย์ ซึ่งต้องแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของส่วนเกินทุนดังกล่าวในระหว่างงวด	1	1	1	1	1	1	ผ่าน	

ส่วนที่ 4 แนวทาง/ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ
ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในหน่วยงานของท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

***ขอขอบคุณที่ท่านที่ให้ความกรุณาตรวจแบบสอบถามเป็นอย่างยิ่ง

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาอำเภอพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาอำเภอพระนครศรีอยุธยา

2. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยสภาพแวดล้อม

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ส่วนที่ 4 แนวทาง/ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในหน่วยงานของท่าน

ผู้ศึกษาขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถาม ในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกส่วน เพื่อนำไปสรุปผลการวิจัยในภาพรวม โดยไม่มีผลเสียหายต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวนิศาชล พรหมสาขา ณ สกลนคร

นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

สอบถามติดต่อ 086-6265442

ส่วนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามจะเป็นแบบเลือกตอบ
จำนวน 7 ข้อ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างให้ตรงกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 21-30 ปี ( ) 31-40 ปี ( ) 40 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี

( ) ต่ำกว่า 5 ปี ( ) 5-10 ปี ( ) มากกว่า 10 ปี

5. ระดับตำแหน่งงาน

( ) ระดับหัวหน้างาน ( ) ระดับปฏิบัติงาน

6. จำนวนครั้งที่ท่านเคยเข้ารับการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ที่ดิน
อาคาร และอุปกรณ์

( ) ไม่เคย ( ) 1-2 ครั้ง/ปี ( ) มากกว่า 2 ครั้ง/ปี

7. จำนวนหัวหน้าบัญชีและนักบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชีในหน่วยงานของท่าน คือ .....คน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสภาพแวดล้อม จำนวน 9 ข้อ

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ปัจจัยสภาพแวดล้อม	ระดับผลกระทบต่อความรู้ความเข้าใจ				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
บรรยากาศการเรียนรู้ในที่ทำงาน					
1. มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันภายในที่ทำงาน					
2. มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานอย่างเสรี					
3. มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ตลอดเวลา					
แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้					
4. ผู้บริหารมีนโยบายสนับสนุนให้พนักงานเข้าอบรมความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพ					
5. หน่วยงานมีการเปิดโอกาสให้เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพการทำงาน					
6. หน่วยงานมีการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น					
ช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี					
7. ศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง (www.cdg.go.th)					
8. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือเวียนที่แจ้งมาถึงหน่วยงาน					
9. โทรสอบถามปรึกษาบุคลากรกรมบัญชีกลาง/สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน/คลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา					

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวน 25 ข้อ

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ใช่	ไม่ใช่
1. ความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการรับรู้รายการ		
1.1. การรับรู้ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไข 2 ข้อ คือ 1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นและ 2. มูลค่าของสินทรัพย์นั้นสามารถวัดได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ		
1.2. รายการชิ้นส่วนอะไหล่ อุปกรณ์ที่สำรองไว้ใช้งาน และอุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อมบำรุงหากซื้อในราคาไม่เกิน 5,000 บาท ให้รับรู้เป็นค่าวัสดุ		
1.3. การปรับปรุงสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบท่อระบายน้ำทิ้ง ระบบประปาและไฟฟ้า และระบบเครือข่ายการสื่อสาร เป็นต้น หน่วยงานต้องรับรู้รายการดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายภายใต้บัญชี ค่าซ่อมแซม		
1.4. ต้นทุนในการซ่อมบำรุงที่เกิดขึ้นเป็นประจำมีองค์ประกอบหลักเป็น ต้นทุนค่าแรงงาน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง และอาจรวมถึงชิ้นส่วนอะไหล่ ชิ้นเล็ก หน่วยงานต้องรับรู้รายการดังกล่าวเป็นที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		
1.5. ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบของรายการ เช่น การเปลี่ยนแปลงผนังภายในอาคารเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการ		
2.1. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ให้รับรู้รายการเป็นสินทรัพย์ เมื่อเริ่มแรก โดยใช้ราคาซื้อขายรวมภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียกคืนไม่ได้		
2.2. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่ได้มาจากการแลกเปลี่ยนกับรายการสินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงิน หน่วยงานต้องวัดมูลค่าต้นทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนด้วยมูลค่ายุติธรรม		
2.3. ประมาณการต้นทุนในการรื้อ การขนย้าย และการบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์เมื่อเลิกใช้งาน ไม่ถือเป็นราคาทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		

รายการ	ใช่	ไม่ใช่
2.4 ต้นทุนในการฝึกอบรมพนักงานเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพถือเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุน ของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		
2.5 หน่วยงานซื้ออาคาร 8,000,000 บาท มีค่าภาษีที่เรียกคืนไม่ได้และ ค่าธรรมเนียมในการโอน 100,000 บาท ค่านายหน้า 100,000 บาท และ ค่าใช้จ่ายในการเปิดอาคารใหม่ 50,000 บาท ดังนั้น หน่วยงานจะบันทึก ต้นทุนของอาคาร ด้วยยอดเท่ากับ 8,250,000 บาท		
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ		
3.1 หลังจากที่หน่วยงานวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ด้วยราคาทุนแล้ว หน่วยงานสามารถเลือกนโยบายบัญชีโดยใช้วิธีราคาทุน หรือวิธีการตีราคาใหม่		
3.2 หากหน่วยงานเลือกใช้นโยบายตีราคาอาคารใหม่ หน่วยงานต้องตีราคา สินทรัพย์ชนิดอื่น ๆ ทุกรายการ จะเลือกตีเฉพาะบางประเภทไม่ได้		
3.3 หากการตีราคาสินทรัพย์ใหม่เป็นครั้งแรก ทำให้มูลค่าตามบัญชีของ สินทรัพย์นั้นเพิ่มขึ้น หน่วยงานต้องรับรู้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ โดยตรงไปยังบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการ ตีราคาสินทรัพย์”		
3.4 หน่วยงานต้องใช้วิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียวในการคิดค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		
3.5 หากหน่วยงานมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าคงเหลือหรือมีการเปลี่ยนแปลง อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ใหม่ การเปลี่ยนแปลงนั้นให้ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี		
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดรายการ		
4.1 เมื่อหน่วยงานจำหน่ายสินทรัพย์ ให้รับรู้ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิ ที่ได้รับจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ในงบแสดงฐานะ การเงิน		

รายการ	ใช่	ไม่ใช่
4.2 หน่วยงานจะตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ออกจากบัญชีเมื่อเลิกใช้งาน		
4.3 หากหน่วยงานตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ออกจากบัญชี หน่วยงานต้องตัดรายการส่วนประกอบอื่น ๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแทนในภายหลังออกจากบัญชีด้วย		
4.4 หากรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สิ้นสุดอายุการให้ประโยชน์ตามที่ได้ประมาณไว้แล้ว หน่วยงานต้องตัดรายการดังกล่าวออกจากบัญชี แม้ว่ายังใช้สินทรัพย์นั้นอยู่ก็ตาม		
4.5 หน่วยงานต้องรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในบัญชีรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย		
5. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล		
5.1 หน่วยงานต้องเปิดเผยมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมในรายงานการเงิน		
5.2 หน่วยงานต้องเปิดเผยวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ อัตราค่าเสื่อมราคา		
5.3 หน่วยงานไม่จำเป็นต้องเปิดเผยเกณฑ์การวัดมูลค่าที่ใช้ในการกำหนดมูลค่าบัญชีในรายงานการเงิน		
5.4 หน่วยงานต้องเปิดเผยจำนวนรายจ่ายทั้งสิ้นที่รับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการก่อสร้าง		
5.5 กรณีที่แสดงรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ด้วยราคาตีใหม่ หน่วยงานต้องเปิดเผยส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ ซึ่งต้องแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของส่วนเกินทุนดังกล่าวในระหว่างงวด		

ส่วนที่ 4 แนวทาง/ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ
ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในหน่วยงานของท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

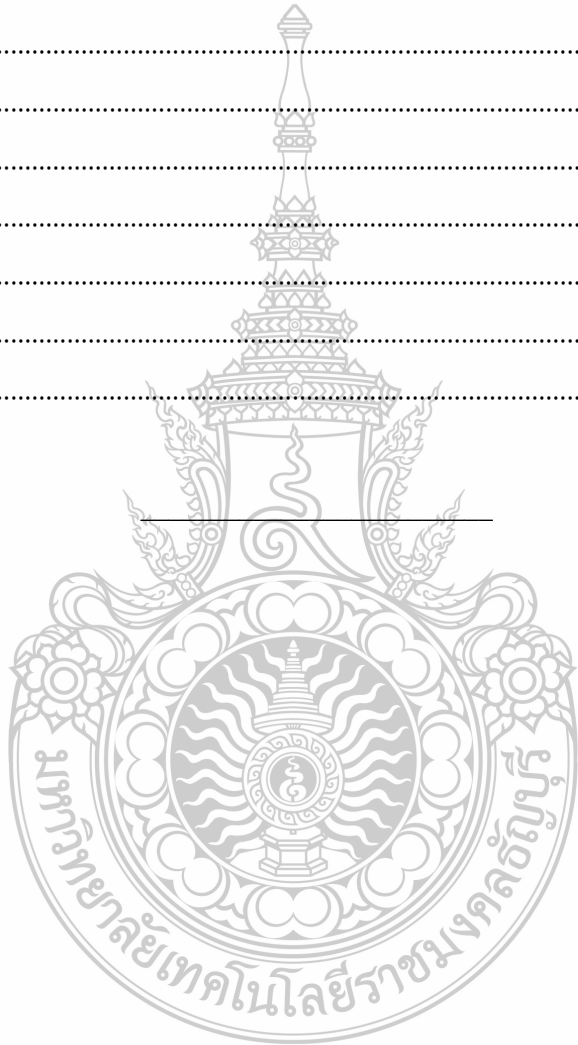
.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability Analysis)

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)	
Reliability Coefficients	
N of Cases = 30.0	N of Items = 34
Alpha = 0.8831	

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR00001	67.3667	36.8609	0.5313	0.8770
VAR00002	67.3667	36.8609	0.6340	0.8751
VAR00003	67.3000	37.4586	0.4960	0.8779
VAR00004	67.4000	35.8345	0.7870	0.8713
VAR00005	67.4000	36.9379	0.7185	0.8741
VAR00006	67.4333	36.3920	0.7812	0.8724
VAR00007	66.7000	32.2172	0.8595	0.8658
VAR00008	66.6000	32.6621	0.9529	0.8631
VAR00009	66.7333	30.6161	0.9482	0.8618
VAR00010	70.1333	41.4989	-0.3052	0.8901
VAR00011	69.4333	37.0816	0.6347	0.8754
VAR00012	70.2000	40.5103	-0.6530	0.8852
VAR00013	69.4000	36.5931	0.7970	0.8727
VAR00014	70.2333	40.3920	0.0000	0.8839

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR00015	69.5667	35.4264	0.8297	0.8699
VAR00016	70.2000	40.7862	-0.1834	0.8862
VAR00017	70.1167	42.0747	-0.5308	0.8914
VAR00018	69.3667	37.1368	0.7441	0.8743
VAR00019	69.4333	37.2195	0.6057	0.8759
VAR00020	70.2333	40.3920	0.0000	0.8839
VAR00021	70.1333	41.2230	-0.2359	0.8892
VAR00022	70.2000	40.7862	-0.1834	0.8862
VAR00023	70.1333	42.5333	0.5614	0.8936
VAR00024	70.1000	42.4379	-0.4807	0.8939
VAR00025	69.5000	36.6724	0.6457	0.8746
VAR00026	69.3333	39.5402	0.1977	0.8832
VAR00027	70.1333	41.2920	-0.2532	0.8894
VAR00028	69.4333	36.4609	0.7664	0.8727
VAR00029	69.5000	36.2586	0.7257	0.8729
VAR00030	69.5667	35.4264	0.8297	0.8699
VAR00031	70.2000	40.9241	-0.2421	0.8867
VAR00032	70.1333	41.8437	-0.3913	0.8913
VAR00033	70.1333	41.8437	-0.3913	0.8913
VAR00034	69.5333	36.1195	0.7238	0.8727

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวนิตาชาล พรหมสาขา ณ สกลนคร
วัน เดือน ปีเกิด	09 กันยายน 2529
ที่อยู่	18/3 หมู่ 2 ต.พระแก้ว อ.ภาชี จ.พระนครศรีอยุธยา 13140
ประวัติการศึกษา	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์वासักกริ
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2552 - ปัจจุบัน งานงบประมาณและบัญชี กองคลัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
เบอร์โทรศัพท์	086-6265442
อีเมล	nisachon_p@mail.rmutt.ac.th

